

NOVADNIEKS

OTRDIEN,
1991. gada 23. aprīlī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 39 — 40
(6198 — 6199)

Laikraksts iznāk otrdienās

Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirdzniecībā 30 kap.

ZIŅAS

Preiļu siera rūpnīca visas izejvielas cenšas izmantot pilnīgi. Piena suliņas iebiezina un nosūta republikas konditorejas uzņēmumiem, patlaban te iekārto nelielu cehu kausētā sviesta izlaidei. Dienā — ap 100 kilogramiem. Nākamgad ir iecere nelielos daudzumos ražot arī biezpienu.

Caur kārtības sargu štābu rajona milicijas daļā alternatīvo dienestu iziet 9 puīši. 5 sirādā Aglonas milicijas iecirknī. Atsauksmes par viņu darbu ir pozitīvas.

Jūlijā sēnājā Preiļu parkā un rajonā atkal dziedās un dejos. Pašā vasaras vidū Latvijā notiks kārtējais starptautiskais folkloras festivāls «Baltica». Tā kā folkloras ansambļu aktivitātes un skaita ziņā Preiļu rajons ir vadošajā vietā republikā, festivāla orgkomiteja nolēmusi koncertus rīkot arī pie mums. Paredzams, ka bez latviešu folkloras festivālā «Baltica» no 9. līdz 14. jūlijam piedalīsies lietuvieši, igauņi, skandināvi, poļi, ungāri, islandieši un franči.

Pavasaris ienācis arī zemnieku sētās, tāpēc kārtējā sanāksme rajona centrā noritēja bez liekām debatēm. Tika izrunāti šobrīd aktuālie jautājumi. Informāciju par republikas zemnieku sanāksmi sniedza I. Jeršovs, uzsverot, ka pagastu zemniekos tomēr mājā kūtrums, ja nespēj izkustēties pat tad, kad runa ir par ļoti aktuāliem jautājumiem.

Rajona un visas republikas zemniekus šobrīd neapmierina saimniecību apdrošināšanas sistēma. Priekšlikums — vai nu fermeru saimniecības pielīdzināt valsts saimniecībām, vai nu izstrādāt un pieņemt jaunu — tikai zemnieksaimniecībām paredzētu apdrošināšanas sistēmu.

Cik izdevīgi audzēt līnus, — prātoja jaunsaimnieki. Pie pašreizējiem noteikumiem, kad par 1 tonnu līnu salmiņu maksā 1330 rubļu, bet par 1 tonnu līnseklu — 540 rubļu, protams, izdevīgi. Pretpārdošanā ir spēkbarība. Par līnšķiedras tonnu — 6,5 tonnas, bet par līnseklu tonnu — 6 tonnas spēkbarības (par valsts cenām).

Situācija ar tehnikas iegādi radījusi stresu ne vienam vienam zemes apsaimniekotājam. Ārpus fondiem nopērkamā traktora T-40 cena jau sasniegusi 20—22 tūkstošus rubļu. Vismaz Latgales zemniekam tas ir par sāli. Tiek meklētas citas iespējas letākas tehnikas iegādei, jo izrādās, ka šobrīd daudz ko var nopirkt arī par cūkgaļu. Šīs pat markas vilcēja iegādei esot jāpiegādā 1,3 tonnas cūkgaļas. Nu, ko, zemnieki, jāved rukiņi no kūts ārā!

Preiļos pabija zivkopības speciālisti. Ihtiologi piedāvāja padomus arī zemnieksaimniecībām, kuras turpmāk vēlas nodarboties ar zivkopību.

Preiļu zemnieku sanāksmē bija «Agroprojekta» (Rīga) speciālists, kurš piedāvāja savas firmas pakalpojumus dzīvojamu māju saimniecības ēku projektēšanai un projektu piesaistei. Vērienīga firma — vērienīgi pakalpojumi (kūts projekts 15 govīm maksājot aptuveni 160 tūkstoši rubļu!). Upenieka kungs, kas mudināja zemniekus saistīties ar viņa uzņēmumu, saņēma iebildumus, ka Latgale, vismaz pagaidām, nav miljonāru, kas varētu atļauties celt šādas būves. Izskanēja aicinājums «Agroprojektam» tomēr reālināties ar dzīves realitātiem un piedāvāt projektus, kas būtu pa makam nabagajiem Latgales jaunsaimniekiem.

Izrādās, ka mūsu zemnieki nebūt nesteidzas iepirkt viņiem ledalīto spēkbarību, kura tiek pārdota par komercenām.

Pagājušajā nedēļā sācijas pavasara iesaukums kara jebšu — darba dienestā jauniešiem, kuri dzimuši 1973. gadā. Paredzams, ka no 73 atbilstošā vecuma puīšiem tikai 25 izvēlēsies karaklausību Padomju Armijā.

Daudzi jaunieši, ignorējot Padomju Armiju, ignorē arī medicīnas komisiju, kura arī šopavasari notiek kara komisariāta telpās.

Padomju Armijas formās tērtie karavīri atkal ieradusies Preiļos, lai sargātu Ļeņina pieminekli. So vizīti izsauca rajona izpildkomitejas sankcionēts un dažu puīšu īstenots mēģinājums pārbaudīt, cik stipri pieminekli turas savā grānīta pamatā. Rīta stundā notikušā izmēģinājuma rezultātā pēcpusdienā Preiļos saradās augšminētie viesi.

Pašlikvidējies Vecvārķavas bērnudārs, jo visi vecāki nolēmuši savas atvases audzināt mājās. Taču bērnudārzs joprojām paliek pagasta varas pārziņā, un to iecerēts arī turpmāk izmantot izglītības un kultūras vajadzībām. Tiek saglabāta štata vieta cilvēkam, kurš rūpēsies par ēkas uzturēšanu līdz rudenim. Līdz ar jauno mācību gadu bijušajā bērnudārzā plānots iekārtot mūzikas un mākslas skolu filiāles.

12. aprīļa vakarā Preiļos — Livānu šosejas 4. kilometrā pie Feimankas tilta notika vissmagākā autoavārija rajonā pēdējā laikā. Saskrējās vieglās automašīnas «Moskvičs» un «Ziguljs». Bojā gāja «Moskviča» vadītājs, 5 pasažieri smagā stāvoklī nokļuva slimnīcā, viens no viņiem miris.

Valagu puses brīvzemnieka Pēteris Skutelis rītī sākas lopu kūti, apkopjot baroklus, tēlnis, tad aukus, kur no piecpadsmit hetāriem labi ja kādi seši atkaroti no krumiem. Noslēdzas diena vēl mājas soli darot.

P. Skutelis nepaļiet garām arī baltajiem bērziem norīnas malā, panem māla krūzi bērzu sulām, veldzējosā malā smeļoties zemes spēku.

I. SILICKIS

Tā dzīvo zvedru fermeris

— Jutos kā sapņos, bet dzīves realitāte atgriezās jau Maskavā, kad muitnieki nabaga jaunsaimniekus, kuri uz Zviedriju aizbrauca bez kronas kabatā, izgerba līdz peldbiksem, — tā par nedēļas ilgo pieredzes apmaiņu kaimiņvalstī stāstīja jaunsaimnieks Valdis Caunāns.

Ieejot fermā jānoslauka kājas, tāda tur esot tīrība. Kompjuters noskaita un sadala katrai gotinai paredzēto spēkbarības daudzumu. Tas nav mazs — 5—6 kilogrami dienā. Zviedru fermeri lopiem neizbaro kartupeļus. Toties ļoti daudz audzē pupas un zirņus. Govīm izbaro tikai placinātus graudus un ļoti daudz dod E vitamīnu. Izslaukumi no govīm pārsniedz 7 tūkstošus kilogramu. Katru gadu no maina 10—20 procentus ganāmpulka, tāpēc nepastāv leikozes problēma.

Zviedru fermeri rūpējas, lai cukas uz gaļas kombinātu aizvestu bez stresa, jo tad gaļa esot kvalitatīvāka. Furgoni, kuros ved cukas, ir iādā pat krāsā kā kūts sienas, labi vēdināti. Saimnieks līdzi dod zīmīti, kad lopinš pēdējo reizi barots. Bet kombinātā rukšus sagaida silta duša un citas ērtības.

× × ×

Taujāts par to, ko fermeris darīs ar šo piena lērumu, ja gadījumā salūzīs saldētājiekārta, viņš atbildējis: — Fu, tu veins, kaut tā notiktu! Es tik daudz naudas saņemtu par bojājumu, par pienu...

Izrādās, ka iekārta strādā kā pulkstenis.

× × ×

3000 dējevistu aprūpēšanai kāda fermeriene dienā tērējot tikai 3 stundas.

× × ×

Latvijas jaunsaimnieki gribējuši aplūkot graudu tīrāmo tehniku. Jutušies pārsteigti, kad saimnieks izbrīnā pilns paskaidrojais, ka graudus sašķiro kombains. Arī par to, ka iekultajiem graudiem ir tāds mitruma procents, kāds ir pēc kaltēšanas mūsu saimniecībās novāktajiem.

× × ×

Visi bijuši izbrīnīti, ka sivēniem atvēlētas mazas aizgaldas. Fermeris paskaidrojais, ka cūkām nebūt nav nepieciešams sporta laukums. Toties pa četriem mēnešiem tās izaug līdz 120 kilogramiem. Gaļa netiek saldēta un tirdzniecībā nonāk tikai svaiga.

× × ×

Zviedrijā ir noteikta tikai viena diena gadā, kad visi fermeri drīkst izvest no krātuvēm kūtsmeslus.

Noskaņojums ir lietišķs

Aprīļa saule dara brīnumus, acu priekšā pārveršot laukus. Tā vien skaties, ka tiec līdz, nenokāve ne ar lauku sagatavošanu, ne sēklu iestrādi. Tūlīties un gluži nemanot tiks palaisti garām labākie darba apstākļi. Ne jau velti zemnieku apgalvo, ka pavasara diena gadu baro. Nesen pārskatu (vienā otrā saimniecībā arī pārvēlēšanu) sapulcēs nereti vārēja manīt grūtsirdīgu noskaņojumu: sak, zemnieki noskaņoti ņemt savā īpašumā zemi un nez vai kopsaimniecības varēs pastāvēt, nav vērts lauzīt galvu par to likteni. Bet pienāca pavasara lauku darbu karstais laiks un zemes kopēju noskaņojums mainījies: vai nu var zemi atstāt neapsētu?

Pagājušajā nedēļā visur valdīja lietišķa rosme, uz laukiem atradās daudz tehnikas, jo bez kultivēšanas bija vēl arī jāpaveic aršana, ko pērnruuden aizkavēja lietainais laiks. Sparīgi strādāja Gailīši, Rušonas, «Druvas», «Nākotnes» un citu saimniecību arāji.

Dažās saimniecībās aprīļa otrajā pusē uz tūriem devās sējēji, bet aizvadītajā nedēļā tiem piepūlējās sējagregāti gandrīz visās rajona saimniecībās. Graudaugu un pākšaugu sēklu iestrādē priekšā ir «Ausmas», Smelteru, Gaļēnu, Rušonas, Raiņa vārdā nosauktās un vēl dažu citu saimniecību mehanizatori. Darbu viņi sāk agri rītā, bieži vien tikai ap pulksten septiņiem vai astoņiem vakarā met mieru. Visur zemiāji apstrādāti ar slāpekļa virsmēsloumu, daudzās saimniecībās tiem doti herbicīdi. Sēj arī lopbarības bietes, un kā viens no pirmajiem rajonā piecus hektārus jau pirms nedēļas pievarēja agrofirma «Turība» traktorists Apolinārijs Blūzma.

Atzinības vārdus ar pilnām tiesībām var adresēt arī citu kopu un valsts saimniecību lauku darbu darītājiem: ne svešam, bet sev strādājam! Šim pavasarim ir savas īpatnības, jāpūlās vairāk un ūpīgāk, bet tas nebaida rūdītās darba vīrus. Rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldes galvenais agronomis inspektors Jānis Kivlenieks šo pavasari, padarīto un darāmo raksturo tā:

— Par masveida sējas sākumu varam uzskatīt 15. aprīli, kad rajonā bija jau apsēti pieci procenti platību. Šobrīd sēkla iestrādāta aptuveni piektajā daļā no plānotajiem laukiem. Dienā jāpānāk četrus procentus liels pieaugums. Tas nav daudz, jo liela daļa tehnikas jānodarbina pavasara aršanā, pavasari bija jāapar 6300 hekt-

āri zemes. Varu piebilst, ka darbs sokas, arī kvalitāte laba. Pateicoties labvēlīgajai ziemei, lai arī lauki rudeni bija stipri saplacināti, augsnes aramkārtā labi izcilājusies.

— Pēdējā laikā sējas darbs sasparažojās kopsaimniecības «Rožupe» un «Dzintars», toties «Gailīšos» sākumā uzņemtais spars noplācis. Graudaugus sēt var visur, bet silajānieši savas neizdarības dēļ pie darba varēja ķerties pēdējie un tikai 18. aprīlī — nebija paguvuši savlaicīgi sakārtot tehniku. Par aršanas termiem te sūdzēties nevar. Labāk darbs ir jāorganizē arī Aglonas valsts saimniecībā — pašlaik tās pavasara darbu veicēji ir citu astē. Strādāt var visur un efektīvi. Nevajaga aizmirst aiz sējmašīnas piekabīnāt veltņus vai ecēšas.

— Lopbarības sakņaugus sēj jau arī saimniecībās «Gailīši», «Rožupe» un «Ausma». Graudaugu sēklu iestrādē augsne nav jābaidās no vēsā laika, kāds iestāties pašlaik, jāstrādā, ja tik atļauj mitruma apstākļi. Kad gaisa temperatūra sasniegs 12 grādus siltuma, ziemāji jāturpina apstrādāt ar herbicīdiem, jo vēsākā laikā tie neiedarbošies, ziemas kviešiem pret sakņu puvi reizē jānodbenlats. Līnūs varēs sēt, kad augsne būs sasīlusi līdz desmit grādiem.

— Kartupeļu sēklas pietiek, lai varētu apstādīt tiem atvēlētās platības (šogad saimniecības tās samazinājušas), taču jau jāķeras pie bumbuļu pārļāsisāras, šķirošanas un kalibrēšanas.

— Vēl līdz galam nav paveikta sēklu kodināšana — ar šo darbu nevajag vilcināties.

Pavasaris patikamas pārmaiņas atnesis lopkopības darbiniekiem. Piena izslaukums no govs pašlaik ir 9,2 kilogrami, pieaug par 0,1 līdz 0,2 kilogrami dienā. Lielākais kāpinājums — 0,5 kilogrami ir kopsaimniecībā «Dzintars», par 0,3 kilogramiem vairāk izslauc «Gailīšos» un Aglonas valsts saimniecībā, par 0,2 kilogramiem — «Nākotnē», «Rožupe», «Druvā» un Rudzātu valsts saimniecībā.

Rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldes dispečerdiestā savāktajās ziņās ielūkojās un ar J. Kivlenieku tikās

A. RANCĀNS

PAGAJUSA gada septembrī Daugavpils mācību iestāžu saraksts kļuva bagātāks: ar vecāko klašu izveidošanos pedagogiskajā institūtā noformējies eksperimentālā skola. Tā iecerēta kā netradicionāla. Uzņemam trijās devītajās klasēs (filoloģijas, fizikas un matemātikas, bioloģijas un ķīmijas) nebūt ne visus. Mācību programma paplašināta ar to, ka iekļauti vairāki «eksotiski» priekšmeti un paplašināta to studēšana, kas ir parastajās skolās. Katra trimestra noslēgumā — ieskaites un eksāmeni. Skolas rīcībā, vai kā to sauc vēl — gimnāzijas — ir Daugavpils Pedagoģiskā institūta materiāli tehniskā bāze, tajā skaitā arī modernākā iekārta. Šī skola izvietojusies institūta jaunajā mācību korpusā. Tiek cerēts, ka tās absolventu lielākā daļa pēc triju gadu mācību kursa apgūšanas bez eksāmeņiem varēs iestāties mūsu pedagogiskajā institūtā.

Sešdesmit piecus audzēkņus māca trīsdesmit skolotāji. «Normālai» skolai tā ir apskauzama attiecība, bet eksperiments vienlīdz augstā pakāpē attiecas uz pedagogiem un viņu audzēkņiem. Pirmkārt, tas ir konkurss. Atlase bija pietiekami stingra, pirmām kārtām tika aicināti kvalificēti speciālisti ar pieredzi skolu darbā. Lieta tāda, ka eksperimentālās skolas darbinieku vidū tikai divi ir īsti skolu pedagogi, bet pārējie — institūta pasniedzēji. Darbs gimnāzijā zinātnieku saīsta ne tikai kā iespēja piepelnīties (kas ir pilnīgi dabiski mūsu grūtajos laikos), bet kā tā rēla izdevība parādīt sevi nedaudz savādākā kvalitātē. Lai arī skolēni ir «savī», tomēr viņi nav studenti: nākas visu vienkāršot, paskaidrot iespējami saprotamākā veidā. Un ne jau visi «jaunizceptie» skolotāji jūtas droši un pašvirīgi tiem neierastās lomās. Tomēr pēc vairākus mēnešus ilga darba daudz entuziasms vēl pietiekami augstā pakāpē.

Citēšu filoloģijas klases vadītājas docentes Annas Stankevičas domas: «Ideju par eksperimentālās skolas izveidošanu uzskatu par augstākā mērā veiksmīgu un savlaicīgu. Skolas modelis iekļaujas to pārveidojumu gultnē, kas vidojo skolu sagaida mūsu republikā. Pie mums nāk bērni ar dažādu sagatavotības līmeni, ar dažādām (dažkārt ne visai lielām) spējām, rodas zināmas grūtības mācību procesā, bet galvenais, ka visiem, bez izņēmuma, ir liela vēlēšanās mācīties, kļūt par

„Te var atrast sevi“

filologiem. Man ļoti patīk strādāt ar 9. c filoloģijas klasi. Ļoti imponē šo bērnu atsauce, tas, ka viņi nav inerti. Domāju, ka mācību laikā mūsu meitenes ļoti «izaugušas», viņu atbildes krievu literatūras eksāmenā un pasaules kultūras vēstures ieskaitē pamatā bija pietiekami nobriedušas, liecināja, ka labi pārvalda materiālu un par filoloģisko kultūru. Vairāk nekā puse no skolniecēm šajā klasē izvēlējās individuālo tēmu literatūrā, rakstām referātus par šīm tēmām, apgūstam zinātniskā darba iemaņu pamatus. Jau tagad acimredzams, ka pēc mūsu skolas institūta pirmajā kursā iestāsies sagatavoti reflektanti un līdz ar to nāksies pārskatīt mācību programmas, ieviest jaunus priekšmetus, bet tas savukārt nozīmē, ka uz skolām mūsu absolventi atnāks kā kvalificētāki un vairāk zinoši pedagogi».

Bet ko par skolu domā tie, kuri tajā mācās? Gimnāzijas novērtējums visiem skolēniem sakrīt: tā ir oriģināla, te var uzzināt daudz vairāk, nekā parastajā skolā. Var redzēt, ka gimnāzisti lepojas ar savu īpašu stāvokli. Un kā vēl: te viņi uzzina par tādām lietām, kas vienaudžiem nav pietamā. No tā visa izriet arī viņu izteikumi: «Nenožēloju, ka esmu šeit nokļuvis», «Pirmo reizi dzīvē mācīties ir kļuvis tik interesanti». «Te var atrast sevi».

Bez šaubām, ir arī nopietnas problēmas. Diezgan sarežģīti ir pierast pie daudz lielākas, nekā iepriekšējā skolā, slodzes (arī skolotāji ir pamatīgi noslogoti savā pamatdarbā institūtā). Nu kļuvis acimredzams arī tas, ka optimālais variants varētu būt ne vairāk par piecpadsmit skolēniem katrā klasē. Audzināmo veltmes un priekšlikumi uzmanīgi tiek analizēti un ievēroti turpmākajā darbā.

Jāpiebilst, ka skola izceļas ne tikai ar mācību procesa savdabīgumu (svarīga loma ir regulāram mērķtiecīgam ekskursijām), bet arī ar savu īpašu psiholoģisko klimatu. Acis duras savstarpējā labvē-

līgā attiecīme starp skolēniem un pedagogiem. Pagaidām (tu, tu!) disciplināru pārkāpumu nav. Tieši otrādi, anonīmas aptaujas laikā skolēni izteica apmierinātību par attiecībām ar skolotājiem un pateicību daudziem no viņiem. Sevišķi daudz pateicīgu vārdu krievu skolēni vēltija latviešu valodas skolotājam Reginai Rimšai. «Pusgada laikā esmu vairāk uzziņājus, nekā sešos gados mācīties skolā. Ar prieku tagad ieklausos latviešu valodas skanējuma, saprotu, par ko runā laudis...» — iespaidos dalījās kāda skolniece.

Skolas direktors, matemātiķis Vitolds Gedroics stāsta: «Darbu mēs iesākām kā skola ar krievu mācību valodu, jo tikām izveidojušies burtiski mācību gada priekšvakarā, un klases komplektējam galvenokārt no Daugavpils skolu audzēkņiem. Perspektīvā gribētos, lai mums būtu divas paralēlplūsmas un jau nākamajā gadā esam iecerējuši izveidot divas latviešu klases (biologu un matemātiķu) un vienu krievu (filologu). Pieņemam to tiem, kuri vēlas mācīties pie mums, jau pieņemam un to turpināsim līdz maija beigām. Ļoti gribētos, lai pie mums pirmām kārtām mācītos Latgales jaunie pārstāvji un līdz ar to mēs varētu dot reālu ieguldījumu novada atdzimšanai. Diemžēl, to arī neslēpšu, jau tagad ir grūtības ar telpām nodarībam, pie tam tās atrodas dažādās ēkās. Domāju, ka pilsētas varas iestādes varētu rast iespēju palīdzēt mums izvietot skolu, kas ar laiku, bez šaubām, vēl paplašināsies, zem viena jumta».

Lūk tāda, ne visai parasta skola tagad darbojas Daugavpilī. Un droši vien ne visi tagadējie tās audzēkņi izturēs līdz galam, kādam liksies, ka ir vilies, kādam šķitīs, ka «nevelk». Bet galvenais ir tas, ka gimnāzija par tādu veidojas ne jau vārds vien, bet īstenībā. Diemžēl, daudzi to uztver diezgan subjektīvi. Pirms kāda laika Daugavpils pilsētas avīzē «Krasnoje znamja», kas nesena pagātnē neizcēlās ar īpašu demokrātismu, parādījās raksts par eksperimentālo skolu, kas audzēkņu, viņu vecāku un pasniedzēju vidū radīja neizpratni un sašutumu. Autors apgalvo, ka te cenšoties izaudzināt kaut kādu sabiedrības eliti. Nē, ne eliti, ne īpaši izraudzītos, bet gan patiešām izglītotus, inteliģentus cilvēkus skolotāji vēlas redzēt savos skolēnos.

S. KUZNĒCOVS,
DPI pasniedzējs

Ģimeņu asociācija

Latvijā nodibināta «Audžu ģimeņu asociācija». Tajā kopīgai liķumdošanai un citu problēmu risināšanai iekļāvušās ģimenes, kas pieņēmušas audzināšanu pamestos bērnu un bāreņu. Asociācija

iestāsies arī par audžuvecāku aizgādību augušo bērnu tiesībām. Asociācijas prezidentu kļūv Adāzu ģimenes bērnu nama vadītājs Valērijs Zilevs.

LETA

Spodrības darbi Aglonā

Aglonas dekāna Pētera Oncuļa aicinājumam sakopt pilsoņu kapus sekoja daudzi ciema iedzīvotāji. Sevišķi atsaucīgās, sakopjot ne vien savu piederīgo kapu vietas, bet arī pārējo teritoriju, bija Leokādija Daukste, Valentīna Valaine, Genovefa Breidaga, Anastasija Zukule, Vera Misāne, Genovefa Kundziņa. Aicinājumam apkopt pareizticīgo kapus atsaucās viena pati Keja Aleksejeva. Viņa apkopa kapu teritorijas lielāko daļu. Pie koku darbiem kapličas un kapu zoga vajadzībām strādāja vīri: Kazimīrs Kalvāns un Jānis Ukins. Ļoti daudzi iedzīvotāji ieradās kapos, lai sakārtotu savu piederīgo kapu vietas.

Darbu, ko iesāka pieaugušie, ar prieku turpina bērni. Internātskolas skolotājas Skrupskas vadībā 5. klases skolēni saveda kārtībā bazilikas parku un apkārti. Pārējās klases un vidusskolas skolēni uzskopa kapus. Tas jau ir viņu pagājušā gada darbiņš, kas čakli un aktīvi tiek darīts arī šogad.

D. VALAINIS,

Aglonas kapu sargs

Neviens nav aizmirsts

Somēnes Preiļus apciemoja Daugavpils garnizona karavīri. Viņu mērķis bija Padomju armijas dezertieru ķeršana. Uzdevums tika izpildīts. Divaini vienīgi tas, ka no vairākiem mūsu rajona pašreiz dzīvojošajiem dezertieriem «ciemīņus» interesēja tikai viens — Jānis Vasiļevskis. Vienīgi pie viņa karavīri ieradās un vienīgi viņu arī taizveda. Kriminālietu pret Jāni Vasiļevski ierosinājuši karavīri no Kauņas, kur jaunietis pirms dezertēšanas dienējis. Turpmākais viņa liktenis nav zināms.

Rajona alternatīvā dienesta nodaļa iesniegusi protestu gan Daugavpils kara prokuratūrai, gan nepieciešamos dokumentus nosūtījusi uz Kauņas kara komendantūru. Taču šis prasības, kā rādās, netiks nemtas vērā, un kara tribunāls notiks. Arguments viens — jaunietis ir aizgājis armijā atbilstoši PSRS likumiem un devis karavīra zvērestu.

Secinājums, lai arī visai bēdīgs — ļoti uzmanīgiem šobrīd jābūt alternatīvo dienestu pildošajiem pušiem, kuri atstājuši Padomju armijas rindas, jo tā, kā zināms, ir armija, kur «neviens nav aizmirsts...»

S. JOKSTE

Preiļu rajona kara komisāra PAVĒLE Nr. 27

1991. g. 12. aprīlī, Preiļu pilsēta Pamatojoties uz PSRS Likumu «Par vispārējo karaklausību», laikā no 1991. g. 15. aprīļa līdz 30. jūnijam, tiek paziņots 1973. g. dzimušo pilsoņu iesaukums aktīvā karadienestā.

1. §
IESAUKSANAI PADOTI 1973. g. dzimušie pilsoņi, kuriem līdz 1991. g. 15. aprīlim izpildījušies 18 gadi, un pilsoņi iesaukuma vecumā, kuriem beidzies iesaukuma termiņš.

2. §
IESAUKŠANAS PUNKTĀ IERASTĪES PEC ADRESES Preiļi, 1. Maija iela, 7 dienā un stundā, kas norādīta personālā pavēstē. Iesaucamiem, kuri kaut kāda iemesla dēļ nav saņēmuši pavēsti, jāierodas rajona kara komisariātā 1991. g. 15. aprīlī.

3. §
IERODOTIES IESAUKŠANAS PUNKTĀ, IESAUCAMIEM JĀNEM LĪDZI:

- a) pierakstīšanās apliecība;
- b) pase vai dzimšanas apliecība;
- c) atestāta (diploma, liecības) kopija vai izziņa par izglītību;
- d) izziņa no darba vai mācību iestādes, kurā jānorāda specialitāte, ieņemamais amats, kategorija un no kāda laika strādā, mācību iestādes izziņā jābūt norādītam, kādā kursā vai klasē mācās;
- e) raksturojums no darba vietas vai mācību iestādes: PSKP biedriem un biedra kandidātiem, kā arī VLKJS biedriem bez tam partijas vai komjaunatnes biedru kartes un raksturojumi;
- f) apliecību par GDz.A normu izpildīšanu un iegūtām sporta kategorijām; pilsoņiem, kas apmācījusies DOSAAF mācību organizācijās un darba rezervju mācību iestādēs, apliecības par iegūto specialitāti, šoferiem — vadītāja tiesības.

4. §
g) uzņēmumu, iestāžu un organizāciju administrācijai, kur strādā iesaukšanai padotas personas, ir jāatbrīvo iesaucamie no darba uz laiku, kas nepieciešams, lai nokļūtu iesaukšanas punkta un izietu iesaukšanu, jāatsauc jauniesaucamie no komandējumiem un jāatbild par viņu savlaicīgu ieršanās iesaukumu punktos.
Preiļu rajona kara komisārs V. ŠUPRŪNS

Neliksīm viens otram barjeras

Pagājis gads, kopš LKP 25. kongresa, kur oficiāli notika komunistu partijas šķelšanās. Kā esam dzīvojuši mēs — tie, kuri atšķēlās, kādus secinājumus savai politikai darbam esam izdarījuši, kādas ir nākotnes prognozes?

Tagad ir skaidri redzams, ka LKP CK pilnībā nostājusies totalitārā revansu spēku priekšgalā. Tie svārstīgie, kas toreiz noblijās, kas neticēja mūsu ceļam, tagad spiesti skaidrot tautai savu maldīšanos, ka viņi negrib būt tās demokrātisko centienu noticēji un apkarotāji.

Sodien LKP brīsti vēl viena šķelšanās — starp tiem, kas gata- vi šaut uz tautu savu «socialisma vēsturisko priekšrocību» vārdā un apvienojušies zem «sabiedrības glābšanas komitejas» anonīmajiem karogiem, un tiem, kas gatavi respektēt 4. maija Deklarāciju un iet tikai konstitucionālu, parlamentālu ceļu varas problēmu risināšanā. Ja ar pirmajiem jārūnā tiesību sargāšanas iestādēm, tad ar otriem, droši vien, iespējams politisks dialogs vai diskusija.

Gada laikā, ne gluži labvēlīgā gaisotnē, mums ir izdevies izveidot Latvijas Demokrātiskās darba partijas republikānisko struktūru, dot pietiekami korektu savas darbības teorētisko politisko pamatojumu, taču dažādu, no mums bieži vien neatkarīgu apstākļu dēļ nākas sastapties ar aizvien jaunām, tostarp — arī materiālām, grūtībām.

Jaunie ekonomiskie apstākļi tiek šķelšotājam mūsu partijas štata darbinieku vairākumam rast citu amatdarbību. Nekādas dotācijas rajonu komitejas nesāņem un jādzīvo tā, kā atļauj vietējie, tas ir — organizācijas, līdzekļi.

Sabiedrība, kurā patlaban dzīvojam, politiskai darbībai diktē savas prasības, un ar to jāreķinās.

Ir nepieciešama korekta analīze, mums jāmacās modelēt politisko situāciju un atbilstoši tai veidot savu darbību. Ir jau zēl, ka daļa LDDP biedru savu darbību «iesaldē», tādējādi ir kā cerot, ka arī bez viņu līdzdalības tiks izcināta Latvijas neatkarība. Ļoti gribētos, lai katrs vēlreiz apzinātos, ka tikai visi demokrātiskie spēki kopā, kā tas notika šī gada janvāra dienās, varēs sasniegt iecerēto mērķi.

Sodien gribu pateikt arī par to, kas sāpina daudz LDDP biedru sirdis, proti — kā uz mums skatās LTF, LNNK, Pilsoņu komiteju līderi. Viņu acīs mēs bijām un esam komunisti, kuri vai nu «pārkrāsojušies rozā krāsā» vai «apsvieduši kazoku» uz otru pusī. Te gan derētu atcerēties, ka arī daudzi LTF un pat LNNK aktivisti ir bijušie komunisti, kuri savā laikā, lai kļūtu par dažāda ranga vadītājiem, saņēma sarkanās grāmatīņas. Bet ne jau tas ir svarīgākais. Galvenais — lai cilvēks, kurš izvirzījies tautas priekšgalā, pirmām kārtām būtu kārtīgs strādnieks vai vadītājs, tāds, kura skaitie vārdi saskan arī ar darbiem. Protams, lai orientētos pieņemto likumu daudzveidībā, sarežģītā dzīves problēmās, ekonomikā, nepieciešamas arī zināšanas. Tikai objektīvi vērtējot katru personību, varam cerēt uz labvēlīgiem rezultātiem.

Strādāsim visi kopā, neliekot barjeras vienas vai otras demokrātiskās partijas biedriem, desmitām reizi izvērtēsim jebkuru savu rīcību. Tad noteikti kļūsim arī vairāk saprotami tiem cilvēkiem, kuri palikuši politiski inerti un netic vairs nevienai kustībai un partijai.

A. PASTORE.

LDDP Preiļu rajona komitejas valdes sekretāre

NAV MANS nolūks iejaukties līvēniešu Vībāna un Rubīnes diskusijā. Tomēr sakarā ar rakstu «Šis saldaiss vārds — demokrātija» man radās dažas ne visai patīkamas pārdomas. Vai nu Latvijas Tautas fronte tik ļoti iesaista skolēnus «lielajā politikā»? Vismaz Līvānos to netiku novērojis ne vēlēšanās, ne parakstu vākšanas laikā, ne ielūgumu iznēsāšanā. Lai gan nekāds ļaunums, manuprāt, nebūtu, ja vidusskolas vecāko klašu skolēni šajos pasākumos arī būtu piedalījušies.

Ļoti ļoti gan atceros, ka pirmspārskatīšanas laikā skolēni jau no oktobraņu un pionieru vecuma, nemaz nerunājot par

Paši izaudzinājām

komjauniešiem, tika iesaistīti visos partijai vajadzīgos politiskos pasākumos, arī vēlēšanās. Vienmēr satrūkos, kad bērņeji man saūtēja, kad iemetu urnā biļetenus.

Šķiet skolotājas Rubīnes skumjajiem vērojumiem par mūsu jaunatnes lielo daļu, kurai trūkst ideālu, kura interesējas tikai par video un disko, nāksies gribot negribot meklēt cēloņus visu pēckara gadu desmitu bērnu un jaunatnes mācīšanā un audzināšanā, kura bija pārsātināta ar politiku, pašlavēšanos, reliģijas zākāšanu, klaju demagoģiju. Sa-

jā ziņā arī Jums, skolotāja Rubīne, nākas kā jaunatnes un tautas audzinātāji (un tas, šķiet, bija galvenais komsorga un partorga uzdevums) uzņemt savu daļu no mūsu visu vainas, lai arī cik nesavtīgi un apzinīgi Jūs pildījāt visus citus pienākumus. Jaunatne pie mums neieradās no kaut kurienes. Tādu mēs to paši izaudzinājām. Uzveļ savu vainu: Tautas frontei, kura vispār darboja tikai pāris gadus, mums nav nekādu tiesību.

V. GORS,

Līvānos

„Pienenīte“ turpina ziedēt

Soreiz govju mehanizētās slaukšanas meistaru kluba «Pienenīte» dalībnieču salidojuma vieta bija viesmīlīgās saimniecības «Latgale» plašā kultūras nama zālē.

«Pienenīte» pērnāgd bija jau 120 dalībnieču, salidojumā no jauna uzņemtas 19. Par to, ka slaucējas darbs ir grūts, runā arī tāds fakts, ka šajā klubā tikai viens vīrietis — Jānis Lukjanskis no Vārkavas saimniecības. Viņš ir maigas slaucējs, grupā 25 Latvijas brūnās govīs, vidējais izslaukums — 4044 kilogrami piena. Joprojām pastāv noteikumi, ka par kluba biedrēm var būt tikai tās slaucējas, kas gadā no govīs iegūst vismaz trīs tonnas piena. Sogad sarakstos parādījās arī kopsaimniecības «Dubna» četru slaucēju vārdi. Skaitliski neliela «pārstāvniecība» ir K. Marksa saimniecībai, tāpat Silajāņu, Aglonas un Ezerciema — tikai pa vienai slaucējai. Ja šalīdzina ar Gailišiem, Vanagiem un Rudzātu valsts saimniecību, kuras vispār nav pieminētas sarakstā, tad «arī viens ir karotājs».

Var teikt, un pats par sevi saprotams, ka agrofirmas «Turība» saimniecībai, kur tās pienīgākās govīs, tad arī vairāk pārstāvu — 33, no jauna uzņemta Olga Nazarova (izslaukusi 5124 kilogramus no LB pirmpienes, kuru viņas grupā 38).

Otrajā vietā pēc dalībnieču skaita ir piepilsētas saimniecība «Latgale» — to pārstāvēja 16 slaucējas, no jauna uzņemta Skaidrīte Saulīte 147 LB, no katras izslaukts pa 4187 kg un kāpinājums ar iepriekšējo gadu — 136 kilogrami).

No jaunuzņemtajām triju grupās izslaukumi ir virs pieciem tūkstošiem kilogramu — arī Annas Litinskas no saimniecības «Ausma» (maigas slaucēja, 5065 kilogrami, plus 271) un Annas Belousovas «Nākotnē» (39 LB, 5018 kg un plus 841 kg), visu pārējo grupās — virs četriem tūkstošiem kilogramu.

A. RANCĀNS

Uz Rīgu brauc rudzātieši

Preiļos notika Pirmo Vispārējo latviešu dziesmu svētku virsdiriģentu P. Jurjāna un I. Zīles 150 gadu jubilejas sarīkojums. Latgales koru skatē veiksmīgi startēja Rudzātu pagasta jauktais koris diriģenta Jāzepa Skuteļa vadībā. Seit dziedāja deviņi kolektīvi.

Rudzātieši pārstāvēs mūsu rajonu šo svētku noslēguma koncertā Rīgā Latvijas universitātes Lielajā aula šī gada maijā. Tas ir būtisks sasniegums atjaunotā kolektīva dzīvē.

PASAULE

Īsziņas

● Padomju Savienība sakarā ar tirgus konjunktūras pasliktināšanos un cenu krišanos no naftas eksporta kopš 1985. gada zaudējusi vairāk nekā 45 miljardus rubļu.

● 1990. gadā amerikāņi pārtikas produktu iegādei izlietoja 11,8 procentus no saviem ienākumiem, kas ir par 0,1 procentu mazāk nekā 1989. gadā.

● ASV viena fermeru ģimene gada laikā izaudzē vidēji 160 lielākos galai, kā arī apstrādā 3 tūkstošus akru zemes. Te liela nozīme ir modernajai tehnikai. Piemēram, pašgājējs kombains ir aprīkots ar skaņu necaurlaidošu kabīni, gaisa kondicionētāju, stereosistēmu (lai fermeris vienmēr būtu lietas kursā par lauksaimniecības produktu cenām), radiotelefonu (sakariem ar elevatoru) un vēl daudz ko citu.

● Polijā privātajos maigas punktus turpina strauji kristies padomju rubļa kurss. Patlaban par vienu rubli te dod 320 — 330 zlotus, par kuriem var nopirkt 2 serkociņu kārbīnas.

● Pirms PSRS referendumā Maskavas neatkarīgā radiostacija «Eho» izteica priekšlikumu — pārceļ PSRS galvaspilsētu uz to vietu, kur visvairāk referendumā dalībnieku atbildēs «Jā». Ja šo priekšlikumu īstenotu, tad Padomju Savienības galvaspilsētai vajadzētu atrasties Turkmēnijā.

● Kāds pārbēdžējs uz Ķīnu, kurš pēc tam atgriezies Padomju Savienībā, pastāstījis, ka tādus kā viņš Ķīnā liekot ciemā. Bet tas vēl neesot pats briesmīgākais. Seit pārbēdžējiem liekot studēt Marksa, Engelsa, Ļeņina un Mao darbus. Paldies Dievam, grāmatas bijušas krievu, nevis ķīniešu valodā.

● Joprojām nav zināms, kāds ir iztikas minimums PSRS. ASV tas ir 12 tūkstoši dolāru gadā, Šveicē — 16 tūkstoši. Pat vāji attīstītajām Āfrikas un Āzijas valstīm ANO noteikusi iztikas minimumu — 1000 dolāru gadā. Ja valdība to nespēj nodrošināt, tad ANO sniedz palīdzību no saviem starptautiskajiem fondiem. Ja nav objektīvu apstākļu (kāri, epidēmijas, dabas katastrofas), tad par zemo iztikas minimumu starptautisku atbildību nes attiecīgā valdība, kurai var izteikt neuzticību, apvainot to cilvēka tiesību pārkāpšanā, noteikt tai boikotu.

(Pēc preses ziņām)

Tirdzniecība: plānu izpilde aug, pircēju neapmierinātība arī...

No rajona paterētāju biedrību Leonarda Sustova ziņojuma paju

savienības valdes priekšsēdētāja biedru pilnvaroto sanāksmē.

● Vēl samērā nesēn mēs lepotos ar sasniegumiem, bet šobrīd skaļo, spārnoto frāžu laiki ir beigušies. Ikviens paterētāju kooperācijas darbinieks veic savu vairāk vai mazāk atbildīgo, bieži vien necilo darbu, ik pa brīdīm saņemot nepamatotus belzienus par ekonomiskā bada izraisītajām sekām.

● 1990. gadā tirdzniecībā bija vērojams hronisks preču deficīts un tā izraisīta ažiotaža pēc gandrīz visām tautas paterīnā precēm. Sajā situācijā mazumtirdzniecības angrozijsuma apjoms rajona paterētāju biedrību savienības sistēmā sasniedza līmeni, ko bija grūti prognozēt gada un pat četurtā ceturksņa sākumā — 71407,9 tūkstoši rubļu, nodrošinot pieaugumu pret iepriekšējo gadu par 13,5 procentiem. Jūbami plāns pārsniegts arī sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos: mazumtirdzniecības apgrozījuma — par 15,2 procentiem, bet pasāzotajai produkcijai — par 10,3 procentiem.

● Sekmīgi izpildīts svarīgāko lauksaimniecības produktu

No revīzijas komisijas priekšsēdētājas L. Kuzminas ziņojuma.

● Dokumentāli revīziju rezultāti rada lielas bažas par kooperatīva īpašuma saglabāšanu. Zaudējumus deva arī sīkas zādības.

● 1990. gadā atklāti materiālo vērtību iztrūkumi par 60,2 tūkstošiem rubļu. Līvānu paterētāju biedrība — 43,6 tūkstošiem rubļu, Preiļu — 14,3 tūkstošiem rubļu. Preiļu sabiedriskās ēdināšanas apvienībā — 0,6 tūkstošiem, maizes kombinātā — 0,4 tūkstošiem, tirdzniecības bāzē — par 0,8 tūkstošiem rubļu.

● Ir gadījumi, kad materiāli atbildīgas personas, kuras pieļāvušas vērtību iztrūkumus, no darba netika atbrīvotas, kas veicināja atkārtotus iztrūkumus.

un izejvielu iepirkuma plāns — par 131,5 procentiem. No plānotajiem 23 lauksaimniecības produktu un izejvielu sagādes veidiem nav izpildīts viens — olu sagāde.

● Būtisks ir kooperatīvā īpašuma neaizskaramības princips. Rajona paterētāju kooperācijai piederīgo pamatfondi ir 7575 tūkstoši rubļu un cita manta.

● Paju naudai, ko iemaksājuši iedzīvotāji, drīzāk ir simboliska, nekā ekonomiska nozīme un tā neveicina kooperatīva biedru atbildību un ieinteresētību. Pilnvaroto sapulces ierosināja izskatīt jautājumu par paju iemaksu palielināšanu līdz tādām līmenim, lai ikviens biedrs justos kā kooperatīvā īpašuma līdztiesīgs saimnieks, katru gadu saņemot dividendes.

● Pagaidām, kamēr ir daudzu rūpniecības preču deficīts, lās jāturpina tirgot arī rajona pagastu veikalos.

● Preču piegādē joprojām galvenajai jābūt centralizētai piegādei.

● 1990. gadā atvērts veikals, kur audzēkņi, kas mācās profesionālajā skolā, apgūst darba praksi. Diemžēl astoņu mēnešu laikā atklāti 4 iztrūkumi par 1,3 tūkstošiem rubļu.

● Aizvadītajā gadā paterētāju kooperācijas sistēmā ir bijušas 20 zādības par kopējo summu 38,3 tūkstoši rubļu.

● Pārskata posmā atklāta cukura fondu rupja izsaimniekošana maizes kombinātā. 1000 kilogramus tā kombināts iedalījis 21. PMK. Sādu tiesību kombinātā nav, jo izejvielas tas saņem tik, cik nepieciešams ražošanai.

● Kad preču bija daudz, tirdzniecības darbinieki patie-

šam ar tām tirgojās. Tagad, ieviešot talonu sistēmu, tiem jāveic talonu uzskaitē utt.

Sanāksme sākās ar muzikālu priekšnesumu, jo organizētāji šo tikšanos ar pilnvarotajiem, šoreiz arī ar pagastu izpildkomiteju priekšsēdētājiem, centās organizēt kā svētku reizi. Preiļu un Līvānu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, maizes kombināts, sagādes organizācija piedāvāja aplūkot pasāzotās produkcijas izstādi. Protams, šeit varēja izziņāt arī kulinārijas un konditorejas izstrādājumu receptes.

Pilnvaroto sanāksmes turpmāko darba gaitu nevar vērtēt viennozīmīgi. Valdes priekšsēdētājs, atbildīgie speciālisti centās objektīvi izvērtēt sarežģīto situāciju. Nav šaubu, ka paterētāju kooperācijā, tāpat kā jebkurā sfērā, ir nopietnas problēmas. Gan ar preču fondiem un iespējām tās sagādāt ārpus fondiem, gan par tā dēvēto talonu ēru, kad cilvēkam papīrīnš ar zīmogu ir, bet preču nav. Galu galā, kā liecina revīzijas komisijas ziņojums, tad samilzusi problēma ir tirdzniecības uzņēmumu nodrošināšana ar kvalificētiem darbiniekiem. Jo šie iztrūkumu tūkstoši liecina par sliktu amata prasmi, arī par ļaunprātīgu kooperatīvā īpašuma izsaimniekošanu.

Atskaitē bija gatavi visi speciālisti, bija arī izstrādāti turpmākās darbības virzieni, lēmumi. Man šķita, ka šo informācijas daudzumu un daudzveidību pilnvarotie nebija gatavi uzņemt, nemaz nerunājot par iedziļināšanos skaitļu valodā. Jā, izskatīja iebildumus, ka tikko izsniegtajos pārskatu ziņojumos, lēmumos nav bijis laika iedziļināties. Varbūt! Taču... ne pagastu priekšnieki, ne pilnvarotie, kaut gan sanāksmes laikā viņi vairākkārt tika saukti par īstenajiem saimniekiem un tirdzniecības organizācijas «likteņa» lēmējiem, nenāca klajā ar konkrētiem priekšlikumiem (izņemot personiska rakstura jautājumus), šķiet, ka īpaši arī necentās iedziļināties vienā vai otrā varbūt arī atri-

sināmā problēmā, lai mazinātu to spriedzi, kas radusies starp pircējiem un tirdzniecības organizāciju. Tā nu iznāk, ka pilnvaroto sapulces no gada gadā iet savā ierastajā ritmā: tie, kam jāatskaitās, to dara godprātīgi. Bet tie, kam jābalso par speciālistu izstrādātiem priekšlikumiem, arī dara visu no sirds.

Informāciju sniedza Daugavpils starprajonu bāzes direktora vietniece V. Ruhmane. Viņas teiktā, ka joprojām pietrūks trikotāžas, sūto izstrādājumu, apavu, televizoru un citu preču vairs nevienu neparsteidz. Speciāliste runāja par ļoti būtisku problēmu — darba apģērbiem, kurus mūsu rūpnieki, izrādās, vairs neražo. Tirdzniecības bāzē šīs preces cenšoties iemaiņīt kaimiņrepublikās, bet pilnīgi apmierināt pieprasījumu pagaidām nevarēsot. Viņa informēja arī par to, ka pagaidām republikai nav iedalīti importa preču fondi.

Preiļos viesojās republikas Paterētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētāja vietnieks Bušakungs. Viņš uzsvēra, ka republikai atvēlētie fondi ir apmēram 80 procentu apmērā no iepriekšējā gada. Arī tad neesot garantijas, ka šīs preces būs. Iedalītas 260 vieglās automašīnas pretpārdošanā pret gaļu. Piemēram, lai nopirktu «Ziguli», vajadzēsot vismaz 10 tonnas gaļas pārdot par valsts noteiktajām cenām... Vēl viņš pateicās pilnvarotajiem par lielo darbu, informēja, ka pats bijis ārzemēs un redzējis istu tirgošanos. Ciemiņš bija nobažījies, ka, braucot uz Preiļiem, neredzējis ne ķivīti, ne kādu citu pavasara putnu. Ka pats kādreiz apstrādājis laukus, turējis bites...

Nezin kā pilnvarotajiem, man tomēr būtu interesantāk uzklaut, ko cienījamie Rīgas kungi dara, lai sarūpētu iztrūkstošos preču resursus. Lai šajos ekonomiskā haosa apstākļos nodrošinātu lauku cilvēkus vismaz ar galošām, ko uz kūti ejot kājā vilkt. Bet par tām ķivītem un citiem lauku jaukumiem nekas vēl nav zaudēts. Lai Buša kungs atbrauc biežāk, pacieņojas ilgāk, apmeklē lauku veikalus! Tad ne tikai ķivīti ieraudzīs, bet arī ar Latgales problemām satiksies.

Aina ILJINA

Ir iestājies pavasaris, noskrējuši liekie ūdeņi, un tagad, kamēr nav sazaļojuši lauki un spēkā pieņēmušās nezāles novadgrāvjos, jā-sāk drenu izteku, aku, filtraku un virsūdens uztvērēju (VOU) apse-

košana, tīrīšana no sanesumiem un aizsērējumiem. Jāveic šo būvju iespējamais remonts, jo vēlāk, kad sakoplos labība, tās sameklēt būs grūtāk.

Izteku, aku un VOU attīrīšanai

Meliorācijas sistēmu kalpošanas pagarināšanai

Ir svarīga loma melioratīvo sistēmu kalpošanas pagarināšanā, tā pasargā no priekšlaicīgas bojāšanās. Kopsaimniecībās, kas noslēgušas līgumus, jau pilnā sparā strādā Preiļu meliorācijas sistēmu pārvaldes laudis. Pie darba neatliekami jāķeras arī tur, kur domā iztikt pašu spēkiem.

Mūsu MSP ar katru gadu kļūst spēcīgāka, paplašinās mehanizētais iecirknis.

A. VEIGULIS.

Preiļu MSP Aizkalnes zonas inženieris

Attēlos: drenu palīgūvju kopšana vēl nespējām iztikt bez roku darba. Upju strādnieks Vasiļijs Bogdanovičs K. Mārksa saimniecības Bramaņu objektā tīra drenu izteku (attēlā pa kreisi), bet Aļoša Kursītis Raiņa kopsaimniecības «Peļecankā» pielabo virsūdens attīrītājus.

AUTORA foto

P. S. Honorāru novēlu laikrakstam «Novadnieks»

Sakopsim savu Latviju!

Nav noslēpums, ka katru saimnieku vērtējam pēc kārtības, kādu viņš uztur savā mājā un tās apkārtnē. «Sakopsim Latvijas ainavu», «Atkal Latvijā būs Mežu un dārzu dienas!», «Lai Spodriņas nedēļa noritētu spožli!» — informācija par šīm tēmām, kas aicina uz Latvijas sakopšanu, ir lasāma republikas un rajona laikrakstos. Jāpiebilst, ka galvenā Mežu un dārzu dienu organizācija republikā ir Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrība, kur izveidota šo dienu rīcības komiteja. Zinot, ka arī mūsu rajonā ir izveidota komisija līdzīgu darbu veikšanai, gribas novēlēt tai auglīgu un panākumiem bagātu darbu.

Atbalstot priekšlikumus par to, ka republikā galvenie darbi Mežu un dārzu dienās veicami no 13. aprīļa līdz 13. maijam, ka Spodriņas dienas tiek ierosinātas no 13. aprīļa līdz 30. aprīlim, kā arī to, ka no šī gada 24. aprīļa līdz 30. aprīlim izsludināta Spodriņas nedēļa, Latvijas Kultūras fonda Preiļu kopa aicina aktīvi iesaistīties šajā darbā iestādes, kooperatīvus un organizācijas, skolas un dievnamus, visas partijas un sabiedriskās organizācijas, lielus un mazus, jaunus un vecus, un it sevišķi tos, kas sevi uzskata par vietējiem iedzīvotājiem — visus, kas vēl var panest slotu, grābekli vai lāpstu.

Mums ir brīvās Latvijas Mežu un dārzu dienu pieredze, kad tauta dažos gados izkopa savas zemes ainavu, kas nu ir pamesta novārtā. Šobrīd to redzam salīdzinot vecas fotogrāfijas ar mūsdienām. Mežu un dārzu dienu darbi nav jāsaprot vienīgi kā aleju un mežu stādīšana vai krūmu un koku izciršana. Šādi darbi ir jāveic, tiem rūpīgi sagatavojoties un — speciālistu vadībā. Sogad galvenokārt vajadzētu sakopt agrāk veidotos stādījumus, savākt zaru un koku trūdās daļas, lai atjaunotu koku un krūmu barošanu, kā arī sakoptu vidi. Šeit jāpiebilst, ka tradicionālā lapu vākšana ir vēlama tikai parku celiņiem. Koku un citu apstādījumu vietās lapas satrūdot dod papildu barības vielas.

Katrā pagastā, saimniecībā vēlams nolūkot galveno uzmanības un darba vietu — dārzu, parku, aleju, ezeru, upi vai mežu. Šeit galvenokārt tiek domāti sabiedriskie izmantotie objekti, Sevišķu vē-

ribu gribētos pievērst tam plati, kas ir privātpašumos un ir izvietojusies ūdenskrātuvju zonās vai pie tām. Katram saimniekam derētu atcerēties, ka jāsakopj ne tikai savs pagals, bet arī tie apkārtni, kas kādreiz tika izlikti ārpus tā teritorijas. Vienalga, vai tas būtu ielas malā, ezera vai upes krastā, vai mežmalā. Nevajadzētu aizmirst arī laivas, kas atstātas liktena varā ūdeņos vai pie tiem.

Atbalstāma ideja ir atjaunot Spodriņas nedēļu, kura tika iedibināta 1936. gada pavasarī. Tās uzdevums būtu vispārēja teritorijas sakopšana ar tai sekojošu uzturēšanas kārtību. Agrāk dzīļi iesakņojusies tradīcija bija sētas sakopšana sestdienās vai piektdienas vakarā. Ipaši rūpīgi tika kopas teritorijas pirms iemīļotajām svētku dienām. Vajadzētu rast iespēju izsludināt konkursus par skaistāko ēku rakstiem un noformējumiem, arī par sakoptāko ražošanas teritoriju, protams, ar tiem sekojošām veicināšanas prēmijām. Starp citu, mūsu senči esot raduši iespēju atbrīvot no zemes nodokļiem tos īpašniekus, kuru teritorijas atbilda zināmiem noteikumiem.

Ceram, ka šie priekšlikumi tika pamanīti un ņemti vērā rajona komisijas darbā, kurai novēlam rudenī novērtēt tautas darbu. Kā redzams, Latvijā vairs netiks rīkotas komunistiskās sestdienas talikas. Un nav jau arī vajadzības, jo tās bija tik tradicionālas, ka bieži vien pārvērtās par masu «zapriecu pasākumiem». Vai nav vien-alga, kā mēs nosauksim to darbu, kuru gaida no mums Dzimtene. Pierādīsim citiem, bet vairāk gan — sev, ka mēs protam ne tikai eksistēt un ņemt, bet arī dzīvot un dot.

Novēlu visiem veiksmīgai darbī, sakopjot Latviju, LKF Preiļu kopas vārdā I. PLICIS

Informācija par epidemioloģisko pētījumu programmu

Republikas Veselības aizsardzības ministrs EDVINS PLATKĀJIS atsūtījis rajona vadībai, rajona centrālās slimnīcas galvenajam ārstam un rajona laikrakstam adresētu vēstuli, kurā informē par epidemioloģisko pētījumu programmu, kas paredzēta galveno neinfekciozo slimību profilakses, diagnostikas un ārstēšanas uzlabošanai un ko saskaņā ar Veselības Aizsardzības Ministrijas pasūtījumu veic Latvijas Medicīnas Akadēmija, Latvijas Kardioloģijas Institūts, Medicīnas Informācijas un Skaitļošanas Centrs un citas organizācijas.

Paredzams, ka gaidāmā epidemioloģiskā pētījuma rezultāti rajona pašpārvaldei un veselības aizsardzības vadībai palīdzēs plānot veselības aprūpi nepieciešamos resursus, plānot un organizēt profilakses pasākumu programmas, pilnveidot veselības aprūpi jaunajos apdrošināšanas medicīnas apstākļos, nodrošinot to ar precīzu iedzīvotāju veselības novērtējumu u. c. Bez tam izmeklētās personas iegūs informāciju par savu veselības stāvokli un nepieciešamības gadījumā varēs savlaicīgi iziet padziļinātu izmeklēšanu republikas ārstnieciskajos centros.

Lai realizētu šo sociāli nozīmīgo komplekso izmeklējumu, nepieciešami vismaz divi nosacījumi — iedzīvotāju izpratne un atsaucība, kā arī pašpārvalžu un medicīnas iestāžu vadības atbalsts. Tā kā Preiļu rajonā tiks izmeklēti RUSONAS CIEMA un PREIĻU PILSETAS iedzīvotāji, ar rajona preses starpniecību jūs tiekiet iepazīstināti ar saņemto informāciju.

Planetārijs lūdz palīdzību

Ko iesākt ar planetārija iekārtu? Kopš valdība pieņēmusi lēmumu atdot katedrālī pareizticīgo baznīcā, šis jautājums nodarbina

Veselības aprūpe ir nonākusi ļoti grūtā stāvoklī. Par to ir pietiekami daudz diskutēts, un pašlaik ir skaidrs plašais problēmu loks, kam nepieciešams saprātīgs risinājums.

Lai radītu veselības aprūpes modeli, kas Latvijā balstīties uz veselības apdrošināšanas principiem, citu uzdevumu un darbu starpā ir jāiegūst precīzs iedzīvotāju veselības novērtējums. Šādi rādītāji ir neatsverami, lai virzītu veselības aprūpes organizāciju, slimību un traumu profilaksi, medicīnas praksi un zinātni vēlamajā virzienā. Ne velti ASV bezpeļņas organizācija «The U. S. — Baltic Foundation», kas dibināta, lai sniegtu daudzveidīgu palīdzību Baltijas valstīm, kā pirmo tautas veselības programmu šajā min veselības statistikas programmu.

Attīstīto valstu pieredze liecina, ka viens no veiksmīgākajiem ceļiem, kā iegūt precīzu iedzīvotāju veselības novērtējumu un informāciju par galveno neinfekcijas slimību izplatību, ir t. s. veselības epidemioloģiskie pētījumi valsts reģionu ietvaros. Minētā panēmiena priekšrocības ir sekojošas:

a) tiek iegūti objektīvi dati par iedzīvotāju veselības stāvokli, viņu sanitārās kultūras līmeni, kaitīgo ieradumu izplatību utt.;

b) tiek radīta vienveidīga veselības rādītāju sistēma, kas nav atkarīga no izmeklēšanas iespējām, speciālistu skaita, kvalifikācijas un viņu pieejas slimību izvērtējumam;

c) tiek taupīti līdzekļi, jo šādus pētījumus nepieciešams atkārtot tikai reizi piecos gados;

d) pati būtiskākā no iedzīvotāju redzes viedokļa — medicīnas darbinieki atbrīvojas no daudziem jo daudziem «papīru» darbiem, jo kļūst lieka lielāka daļa no pašreizējās statistikas uzskaites un atskaitēm, un var veltīt daudz vairāk laika saviem pacientiem.

Lai izskaidrotu epidemioloģiskā pētījuma būtību, vispirms jāmin in-

teresants fakts, ka, lai uzzināt precīzu visas Latvijas iedzīvotāju veselības stāvokli, nepieciešams izmeklēt nevis katru iedzīvotāju, bet tikai nelielu to daļu. Šādu pieeju akceptē Vispasaules Veselības Aizsardzības Organizācija. Proti, nav iespējams izmeklēt katru Latvijas iedzīvotāju, jo tas prasītu milzīgu naudas, laika un speciālistu darba patēriņu. Tā vietā izveido t. s. nacionālo kopu, kas precīzi pārstāv to cilvēku grupas un slāņus, kas dzīvo pētīšanai paredzētajā teritorijā.

Veselības Aizsardzības Ministrija, Latvijas Medicīnas Akadēmija, Latvijas Kardioloģijas Institūts, Medicīnas informācijas un Skaitļošanas Centrs ir izveidojuši nacionālās kopas modeli galveno neinfekciozo slimību epidemioloģiskā pētījuma veikšanai. Tajā ietilpst Latvijas iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 75 gadiem, kuri ir sadalīti četrās apakšgrupās:

1. Rīgas pilsētas iedzīvotāji;
2. Republikas pakļautības pilsētu iedzīvotāji;
3. Rajonu pilsētu un pilsētciematu iedzīvotāji;
4. Lauku iedzīvotāji.

Pavisam nacionālajā kopā ietilpst 18 000 iedzīvotāju. Visi izmeklējamie tiek sadalīti vecuma grupās ar 5 gadu intervālu. Katrā grupā ietilpst 400 vīriešu un 400 sievietes.

Jāuzsver, ka šīnī darbā akcentēta sirds slimību, cukurslimības, galveno gremošanas trakta, plaušu un onkoloģisko slimību izpēte. Uz sākot pētījumu, katrā izmeklējamā persona atbild uz standarta jautājumiem. Tam seko padziļināta veselības izmeklēšana, kas ietver elektrokardiogrammu, cukura slo-dzes testu, asins analīzi uz cukuru un holesterīnu u. c. Izmeklējamo drošību pret hepatīta vīrusu, kas izraisa aknu slimību un cilvēka imūndeficīta vīrusu, kas izraisa AIDS, garantē vienreizējie instrumenti un adatas.

Pētījuma rezultātus bezkaislīgi apstrādā datori. Savukārt secinājumi būs pieejami gan speciālistiem, gan visiem, kam rūp Latvijas iedzīvotāju veselība. Minētais epidemioloģiskais pētījums, balstoties uz speciālistu rūpīgu darbu un iedzīvotāju atbalstu un atsaucību, būs konkrēts un praktisks pasākums, kas pilnveidos veselības aprūpi jaunajos apdrošināšanas medicīnas apstākļos.

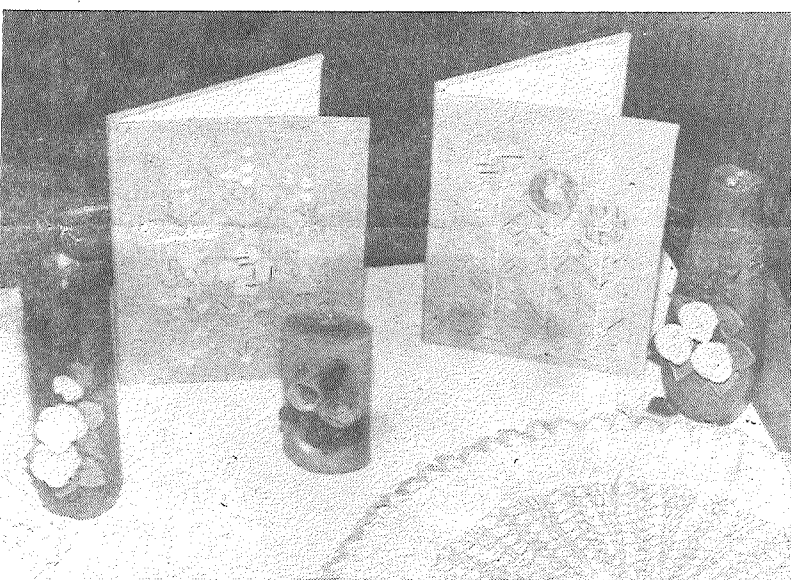
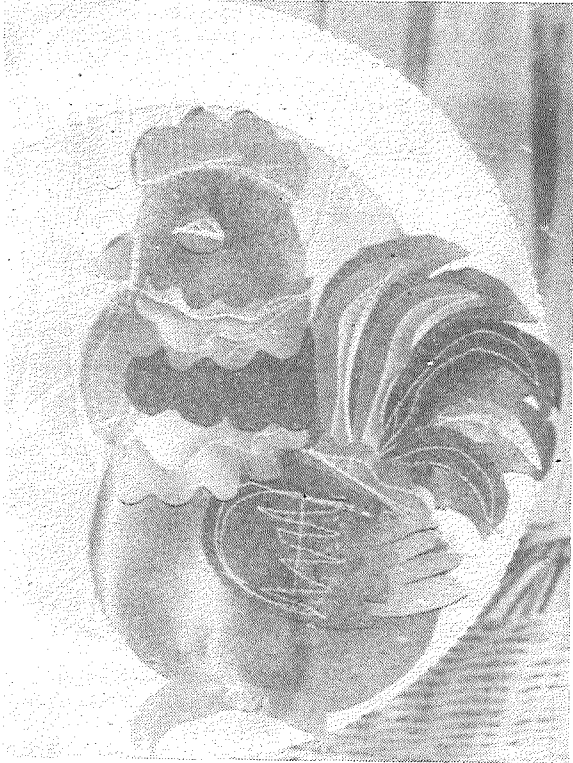
cilvēku prātus. Maijā unikālo optisko aparāturu paredzēts demontēt, bet telpu, kur to varētu novietot, joprojām nav. Jaunas ēkas celšanai likumīgajai īpašniecei — Zinību biedrībai — līdzekļu nav, tāpēc tās valde nolēmusi aicināt sabiedrību ziedot līdzekļus šim pasākumam. Pa-

līdzības piedāvājumus lūdz adresēt Zinību biedrībai — Rīgā, Smilšu ielā 1, norēķinu konta numurs Latvijas Republikas Sociālās attīstības bankas Leņina rajona nodaļā ir 100700814. Kods — 761297.

LĪVĀNU māju būves kombinātā bija skatāma savlaicīga rokdarbu izstāde. No iepriekšējos gados rīkotajām tā atšķiras ar dažāda vecuma autoru darbu līdzsastāvēšanu. Parasti savus darinājumus kārtējo Mākslas dienu laikā rādīja tikai kombināta darbinieces. Bet šoreiz līdz ar viņu eksponātiem bija skatāmi, piemēram, 7. klases meiteņu Iras, Taņas, Lenas, vēl vienas Taņas un Aļonas darinātās vestes, džemperī, sedziņas, priekšauti un sveces.

Pilsētas skolēnu jaunrades nama pulciņu vadītājas Natālija niecēm sagādāja viņu adījumā un tamborējumi, izšuvumi un citi balto darbu tehnikā veidoti darinājumi. It sevišķi tas vēra nemams šodien pie vispārējā preču deficīta. Bet šeit Veronika Dombrovska no konstruktora biroja eksponē krāšņu baltu svīteri, bet Albīna Malahovska no administratīvi saimnieciskās daļas — džemperī, Jūlija Guseva no energocheha — tamborētu bērnu kostīmiņu. Un kur nu vēl Venerandas Nikitinas, Veras Smirnovas, Janīnas Petrovas, Mavras Bogdanovas un citu rokdarbi.

Skaista sadarbība

Vuškārniece, Inta Jankovska un Galina Kuzmina savām audzēkņēm un audzēkņiem ir iemācījušas ne tikai atsevišķu rokdarbu veidu pamatus, bet arī ielikušas skaistuma izjūtu. Par to varēja pārliecināties ikviens izstādes apmeklētājs, redzot Sārmītes Leitānes sienas dekorus, Mārites un Ilzes Kofānes, Agnijas un Vinetas Vuškārnieces veidotos apsveikumu vākus, Zandas Reiteres un Rolanda Zundāna pitos groziņus, Mārtiņa Pastara un Jeļenas Gaidelas maizes šķīvjus vai Rimanta Sirina pito lustru.

Bērnu un picaugušo kopējā rokdarbu izstāde noteikti rosinās līvāniešus uz tālāku kopēju eksponēšanu, jo citādi atsevišķas mazās izstādītes pazūd mūsu «lielpilsētas» parametros. Bet par izstādes vajadzību liecināja pilsētnieku apmeklējumi: to redzēja ne tikai kombināta ļaudis, bet ik dienas arī skolēnu grupas.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Attēlos: ieskaits izstādē.

Jāņa SILICKA foto

Apmeklētājiem patīkamu atkal tikšanos ar kombināta rokdarb-

...Un izrāde nenotika

Tikai Preiļu 2. vidusskolas skolotāja Irēna Timošenko bija iegādājusies divas biļetes uz Daugavpils teātra gaidāmo izrādi.

Par poļu dramaturga Slavomira Mrožeka lugas «Emigranti» iestudējumu Daugavpils teātrī mēs rakstījām šī gada 2. aprīlī. Bet, acīmredzot, teātra galvenā režisora palīga literārajos jautājumos V. Hramņikovas aicinājums apmeklēt krievu trupas iestudējumu nesasniedza dzirdīgas ausis.

Ja krievu publikai domātās izrādes un koncerti arī agrāk bija ne sevišķi apmeklēti, par ko parasti liecināja pustukšā zāle, tad šoreiz izrāde bija jāatceļ.

Kultūras nama kasieres pūlīņi ieinteresēt pirmām kārtām otrās vidusskolas pasniedzējus un audzēkņus apmeklēt izrādes vai koncertus ir neveiksmīgi. Lai viesizrāde varētu notikt, priekšlaicīgi ir jāpārdod vismaz divi trīs simti biļešu.

Pirmdienas notikums ar atcelto izrādi kultūras nama vadību spiež domāt par krievu publikai adresēto pasākumu rīkošanas lietderību. Varbūt mūsu pilsētas publikai tie nemaz nav vajadzīgi?

Skatītājiem vēl ir dota iespēja rehabilitēties viesu priekšā, jo maijā ir paredzēts baltkrievu folkloras ansambļa «Horoški» koncerts. Vai aiziesim?

V. RADIS

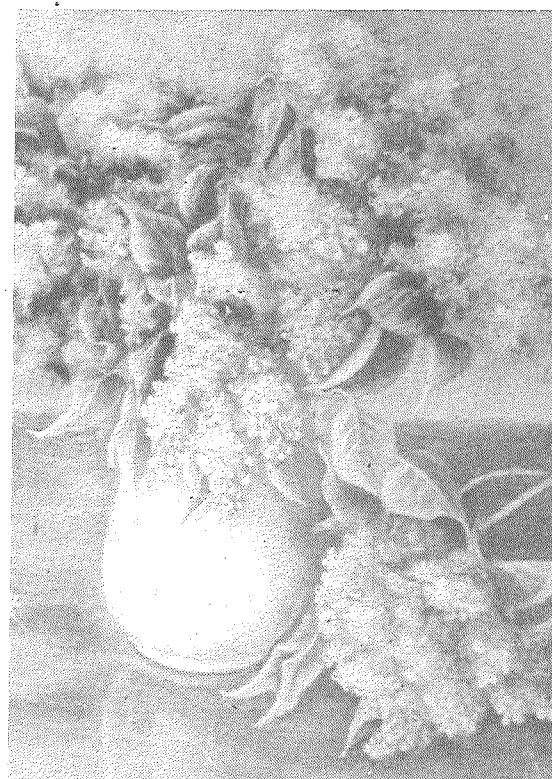
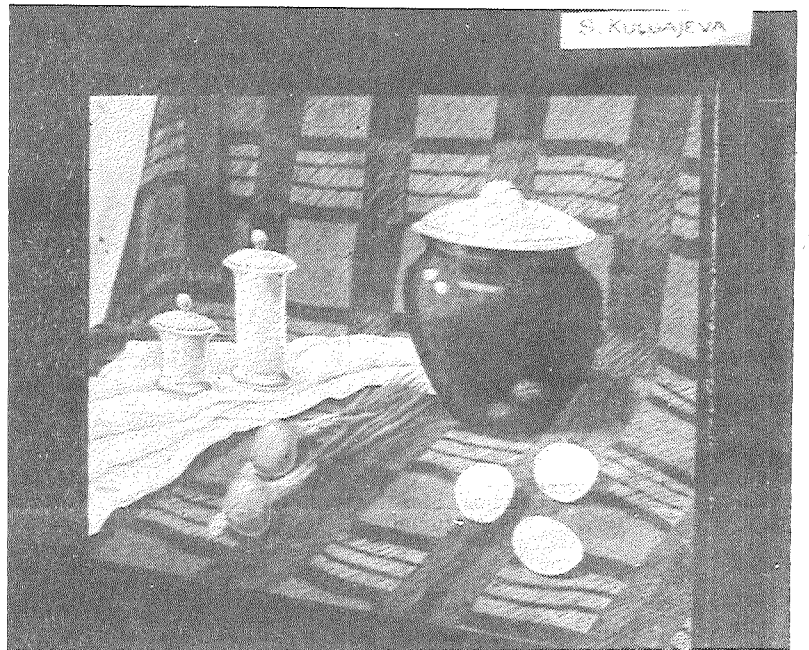

Un tomēr Mākslas dienas!

Šodien, kad spēkā pienemas decentralizācijas process, kad vietējās pašvaldības sper savas patstāvības pirmos soļus, kultūras darbiniekiem ir atraisītas rokas. Var plānot un darīt to, kas gan ļaudīm, gan pašiem sirdij tuvāks. Varbūt tadēļ arī šogad rajonā neizskanēja Keramikas un Mākslas dienas. Preiļu keramiki objektīvu apstākļu dēļ savus svētkus ir pārcēlušī uz maiju, bet Mākslas dienu sarīkojumi vietām tomēr notiek.

Šoreiz par jau tradicionālajām Mākslas dienām Līvānu māju būves kombinātā. Par pašu līvāniešu izstādi bez lielās šīltes «Mākslas dienas». Šeit iztika bez viesmāksliniekiem, kā tas bija ierasts iepriekšējos gados. Apmeklētājus uz izstādi aicināja Ināra Alpajeva, Oļegs Dubiņins, Svetlana un Mihails Kulgajevī.

Ināras Alpajevas dzīve saistīta ar lauku mājām «Zeltkalni» Daugavas krastā. Plašā upes ainava, ābeļu ziedēšana, veldzējošais tuvināis mežs, — tas viss ir devis

Attēlos: ● Oļegs Dubiņins;

● S. Kulgajevas «Klusā daba ar olām»;

● I. Alpajevas «Ceriņi».

Jāņa SILICKA foto

spēku ilggadejai mākslas darbu radīšanai pasteltehnikā. «Lauku ziedi», «Ceriņi», «Upes krastā» — darbi, kurus tā iecienījuši līvānieši un kuri ir tik tuvi latgalešu sirdim.

Ilgus gadus Inārā strādā pilsētas kinoteātri «Atpūta». Pa šiem gadiem viņa ir paguvusi beigt Maskavas Tautas universitātes

gleznošanas kursu. Tēlotājmākslā viņa ienāk nepiespiesti klusi, piedaloties daudzās izstādēs kopā ar citiem Līvānu māksliniekiem rajonā un Rīgā.

Mihails Kulgajevs strādā par mākslinieku RPMCT. Būdamis pēc dabas izteikts ģimenes cilvēks, viņš pēc sava projekta ir sarīpējis māju gleznainā Dubnas kras-

stā. Ar viņa zeļta rokām (šoreiz bez šī traфарeta apzīmējuma neiztikti) tā arī top.

Simpātiskā dzīves biedre Svetlana audzina dēlu un meitv. Viņi abi daudz pūļu ir ielikuši pilsētas tirdzniecības iestāžu noformēšanā, bagātinot tās ar mākslinieciski vērtīgiem elementiem. Lai minam Ligo motīvus «Bērnu precēs». Viņi strādā ar dažādiem materiāliem un dažādās tehnikās. Dēls Maksims mācās bērnu mākslas skolā. Un šajā izstādē bija pieteicis sevi kā ejošu vecāku pēdās.

Jakulijā dzimušais Oļegs Dubiņins bērniņu un jauniešu kopā ar vecākiem geologiem ir aizvadījis Krasnojarskā. Un tāpēc viņš bezgala mīl Sibīriju, jau divus gadu desmitus dzīvodams Latvijā, un dzīvodams līdzī visam tās norisēm.

Skatītāji viņu pazīst kā fotomeistaru, bet nu ir izveidota pilna eļlas gleznu ekspozīcija. «Ainava ar liepām», «Klusums», «Saurīriets»... Mākslas darbi ir gleznoti ar triepieniem un tajos valda dažādas dabas noskaņas. Gleznojums ir izteikti smagos toņos un par atsevišķām ainavām ir jāsaka, ka tajās valda nospiedošs klusums. Ticot saviem spēkiem, Oļegs Dubiņins turpmāk mēģinās pievērsties plašākai izstāžu darbībai.

Ar šo izstādi Līvānu mākslinieki apliecināja, ka Mākslas dienu laikā var iztikt pašu spēkiem, bet krietnai daļai iedzīvotāju tas bija patīkams pārsteigums.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Paplašinātas padomju pilnvaras

Latvijas Augstākā Padome izdarījusi papildinājumus un grozījumus agrāk pieņemtajos dokumentos par pašvaldību. Jauninājumu būtība ir šāda: padomes turpmāk patstāvīgi risinās ekonomiskos un sociālos jautājumus un realizēs pilsoņu tiesības un brīvības, obligāti ievērojot Latvijas valsts intereses.

LETA

Talantu apliecinājums koncerteksāmenā

Pareizticīgo Lielā dienās rajona kultūras namā notika savdabīgs koncerts — eksāmens. Par to liecināja gan tā dalībnieki, gan skatītāji, bet par eksāmenu gādāja valsts eksāmenu komisija un neklātienē studenti — diriģenti. Uzstājās rajona skolotāju koris (mākslinieciskais vadītājs Edvīns Dziļums), rajona kultūras nama pūtēju orķestris, Daugavpils centrālā kultūras nama Tautas pūtēju orķestris «Latgale» (mākslinieciskais vadītājs Jānis Grīnbergs), Rožupes deviņgadīgās skolas meiteņu ansamblis, kapela un Rožupes pagasta folkloras ansamblis.

Vērtēta tika Ilzes Vanagas, Mārtiņa Söldāna un Alberta Rusiņa diriģētmača vai, pareizāk sakot, viņu profesionālā māka, beidzot Daugavpils Pedagoģiskā institūta Mūzikas pedagoģijas fakultāti. Katrs no viņiem uzstājās ar skolotāju kori, diriģējot

pasaules klasiku (šoreiz redzama vieta bija ierādīta garīgajai mūzikai) un mūsdienu autoru darbus.

Būtisku iezīmi šajā koncerteksāmenā ienesa diriģentu strādāšana ar mūsu pašdarbības kolektīviem. Tādēļ ļoti gaidīts bija Raimonda Paula «Džona Neilanda» atskaņojums abu pūtēju orķestru izpildījumā. Publika, protams, jau zināja, ka tas ir rajona pūtēju orķestru virsdiriģenta Alberta Rusiņa «krona» numurs. Un — nevilās.

Rožupiete Ilze Vanaga pierādīja savu prasmi strādāt gan ar lieliem, gan ar maziem. Un cik saskaņīga bija skolēnu kapelas un folkloras ansambļa uzstāšanās!

Turpat vai nostaļģiski izskanēja Mārtiņa Söldāna diriģētais «Latvju maršs» Jāņa Paikavnieka apdarē.

«Preiļi katru gadu sagādā patīkamu pārsteigumu». — koncertam beidzoties teica Valsts eksāmenu komisijas priekšsēdētājs DPI Mūzikas pedagoģijas fakultātes dekāns, vēstures zinātnu kandidāts docents Antons Kudiņš. Viņš jo atzinīgi novērtēja rajona skolotāju kora sniegumu, kas pieaugot ar katru gadu. Un pašlaik kori dzied ap divdesmit institūta absolventu un vēl studējošo, tādejādi šo kolektīvu jau var uzskatīt vai par savdabīgu pedagoģiskā institūta mācību kori.

Patīkamu pārsteigumu sagādāja Rožupes pagasta pašdarbības kolektīvu piedalīšanās. Apsveicama ir arī Preiļu pūtēju orķestra sadarbība ar daugavpīliešiem. Atliek tikai novēlēt, lai tā neizpauļ.

Rajona kora virsdiriģents Edvīns Dziļums pateicās gan šī koncerta diriģentiem, gan skolotāju korim par ieguldīto darbu jauna repertuāra apgūšanā un novēlēja tā turēt.

Voldemārs ROMANOVSKIS

INFORMĒ 02

Šī gada I. ceturksni rajonā izdarīti 50 noziegumi. Preiļu milicijas iecirkņi — 21, Līvānu — 21, Aglonas iecirkņi — 8. Šajā pašā laikā izskatīti 713 paziņojumi un iesniegumi par tiesību pārkāpumiem, Palielinājies visāda veida zādzību skaits.

Naktī uz 5. martu nozagti sivēni no kolhoza «Sijukalns» fermas. No Preiļu 2. vidusskolas mājturības kabineta nozagta šujmašīna. 11. martā Līvānu stikla fabrikā izlauzts stikla izstrādājumu konteiners. Daļa produkcijas nozagta.

Naktī uz 14. martu no kopmītnes Līvānos, Smilšu ielā pazudusi veļas mazgājamā mašīna.

Martā nozagtas mantas, kas piederēja Preiļu veterinārajai laboratorijai.

Naktī uz 28. martu no Līvānu kinoteātra «Atpūta» nozagti divi televizori «Horizonts — 261».

Naktī uz 8. aprīli izlauzta Lomu vecicībnieku baznīca. Nozagtas svētbildes.

Aizvadītajā mēnesī reģistrētas vīrsdrēbju zādzības Preiļu un Līvānu vidusskolās, kā arī mopēdu un velosipēdu zādzības.

Rajona prokuratūra izmeklē krimināllietu pilsoņa Roberta Džeriņa nogalināšanā 1990. gada decembrī. Sakarā ar to izmeklēšanas orgāniem nepieciešama reāla sabiedrības palīdzība personas vai personu, kas piedalījies šajā noziegumā, atklāšanā. Par to paredzēts atalgojums.

Milicijas daļa un prokuratūra lūdz atsaukties personas, kuras 1990. gada decembrī Preiļos ir redzējušas kautiņus, citus ekscesus un konfliktus vai tām ir kaut kas zināms par tiem; personas, kuras atradušas dokumentus uz Roberta Antona d. Džeriņa vārda, kā arī pēdējā laikā atradušas naudas makus, rokas pulkstenus; personas, kurām ir cita veida informācija par Roberta Džeriņa bojāejas apstākļiem.

N. MAKSIMOVŠ,

Preiļu milicijas iecirkņa priekšnieks

Arī Preiļi ir galvaspilsēta!

Te viss bija kā daudzmlnjonu televīzijas skatītāju iecienītā «Jautro un atjautīgo klubā». Bija joki un asprātības, dziesmas un dejas, improvizēti uzvedumi un piparotās divdomības. Bija gandrīz tikpat burvīgs programmas vadītājs un tikpat barga žūrija kā Centrālajā televīzijā un, protams, bija arī komandas. Šoreiz — pat veselas četras: Rēzeknes «Gaišais ceļš», Krāslavas «Darba rezerves», Novo — Anenu «Žoks» (ir moldāviem tāda dzirkstoša deja un dzirkstošs vins) un mājinieku, preiļiešu «Montana».

Uz skatuves tovar tika risinātas gan ekonomiskas, gan erotiskas problēmas, meklētas atbildes gan uz politiskiem, gan saimnieciskiem jautājumiem. Un nopietnības šais atbildēs bija tikpat daudz, cik smieklū un nēnopietnības.

Katrai komandai bija savs «rokkraksts», savs humora, intelekta un iepriekšējās gatavošanās līmenis. Taču neapšaubāmi visiem bija krietna deva drosmes un azarta, par ko liecina pati iesaistīšanās tik «riskantā» pasākumā. Dzīvesprieks, gudri joki, vitalitāte kūsāt kūsāja moldāvu komandā. Rēzeknieši izcēlās ar teicamiem «viens par visiem, visi par vienu» demonstrējumiem. Bet, ja runā ir par drosmi, tad visdrosmīgākie, šķiet, bija preiļieši, jo četratā vien viņi

veidoja vienotu, uz dažādām negaidītībām gatavu un ļoti artistisku komandu. Mūsējie — no Preiļu «Montanas» — bija: Igors Derjagins, Ilmārs Juhņevičs, Jurijs Golubevs un Vladimirs Dorofejevs. Viņi šai konkursā Preiļiem izcīnīja 3. vietu. Bet visjautrākie, visatjautīgākie žūrijasprāt bija rēzeknieši. Moldāvu komandai — 2. vieta, krāslaviešiem — 4. vieta.

Tas — par konkursu. Vēl tikai jāpiebilst, ka arī šim pasākumam (kā jau vērienīgam un nopietnam) bija sponsori — LJPS centrālkomiteja, rajona izpildkomiteja un Jaunatnes centrs «Tonuss», bet konkursu organizēja un jauniešus Preiļos saaicināja LJPS rajona komiteja.

Dalībniekiem patika. Jo plauguši un nopietni cilvēki beidzot varēja būt pavisam nēnopietni. Jo skanēja mūzika, ko

spēlēja Līvānu mājbuves kombināta ansamblis «Domovije» («Mājas garis»), un izdejojot beidzot varēja arī tie, kam pāri divdesmit. Jo galu galā Preiļi tika pasludināti par Latgales «Jautro un atjautīgo klubā» galvaspilsētu. Un tas taču ir ko vērts, vai ne?

Sporta klubs „Cerība“ informē

VIEGLATLETIKA

Sporta klubs „Cerība“ ir iepilninojis skrējēju seriālu deviņās kārtās. Sacensības notiks no aprīļa beigām un līdz pat rudenim — oktobrim. Mēs domājam par to, lai mājās varētu piedalīties jebkuras sagatavotības un jebkura gada gājuma cilvēki — skriešanas sporta entuziasti un entuziastes. Tikš vērtētas piecas vecuma grupas — bērni (1979.—1984. g.), pusaudži (1976.—1978. g.), jaunieši (1973.—1975. g.), pieaugušie (1951.—1972. g.), seniori (1950. g. dz. un vecāki).

Bet sezonas noslēgumā organizēsim «skrējēju balli», kur balvas saņems ne tikai meistarīgākie, bet arī aktīvākie šo sacensību dalībnieki. Serāla pirmā kārtā notiks jau 24. aprīlī — 1000, 2000 un 5000 metru skrējienos.

Noslēgušās rajona skolu sacensības krosā. Visjaunākajā vecuma grupā meitenēm ātrākās bija I. Usāne (Dravnieki) — 2 min., G. Bazuļeva (Riebiņi), I. Priekule (Dravnieki). Zēniem 1000 metru distancē pirmās trijnieks ir sekojošs — G. Panteļejevs, R. Strautāns un A. Gercāns (visi Livānu 1. vidusskola). Uzvarētājs distancē veica 3 min. 31 sek.

Komandu vērtējumā šajā vecuma grupā par uzvarētājiem kļuva Livānu 1. vidusskola, Dravnieku devingadīgā skola un Aglonas vidusskola.

Jaunākajā grupā, kur meitenes veica 800 metrus, par pirmā pasara krosā uzvarētāju kļuva riebiņiete G. Makarenko, kura distancē veica 2 min. 49,2 sek. Mazliet atpalika Aglonas internātskolas skrējēja I. Aleksejeva un S. Usāne (arī Riebiņi).

Starp zēniem, pusotra kilometra noskrienot 5 min. 33,1 sek., par uzvarētāju kļuva Riebiņu vidusskolas vieglatlēts J. Verze. Saviem skolai biedriem V. Jeļisejevam, V. Bikovam viņš atstāja otro un trešo vietu. Tālā arī komandām nepārspēta palika Riebiņu vidusskola. Otrajā vietā — Preiļu 1. vidusskola, trešajā — Livānu 2. vidusskola.

Vidējās vecuma grupas meitenēm vajadzēja pieveikt 1500 metru distancē, kuru Aglonas vidusskolas vieglatlēte A. Staškeviča

noskrēja 6 min. 02 sek. Otrajā un trešajā vietā Livānu 1. vidusskolas skrējēja I. Krūmiņa un Preiļu 2. vidusskolas sportiste J. Rokšina. Zēni skrēja divus kilometrus. Nepārspēts palika Aglonas internātskolas vieglatlēts A. Saharovs. Distancē viņš veica 6 min. 59 sek. Silukalna devingadīgās skolas audzēkņi I. Stankevičs un galēniētijs E. Erts. Komandu cīņā par uzvarētājiem kļuva Aglonas internātskola, Aglonas un Livānu vidusskolas.

Vecākajā grupā starp meitenēm visātrākā — riebiņiete J. Ivanova — 7 min. 56 sek. Otrajā un trešajā vietās taticīgi L. Spuriņa (Vārkava), M. Belousova (Riebiņi). Jauniešiem trīs kilometrus visātrāk veica V. Baumanis (Aglonas internātskola) — 10 min. 17 sek., V. Grigorjevs (Livānu 1. vidusskola) un I. Lukjanovs (Aglonas internātskola). Starp komandām uzvarētāju trijniekā tika Aglonas internātskola, Livānu 1., 2. vidusskolas.

VOLEJBOLS

Ar izcīnītu 3. vietu no republikas jaunatnes čempionāta finalturnīra atgriezušās 1978. gadā dzimušās volejbolistes. Treneres Aleksandras Točko audzēknes finālsacensībās pieveica Rīgas volejbola skolu (2:0), Kuldīgu (2:1) un Aizputi (2:0), bet zaudēja Daugavpils I un II komandām, kuras arī ieņēma pirmo un otro vietu.

BASKETBOLS

Divas sporta kluba basketbola komandas pēc pusfinalturnīra spēlēm izcīnījušas tiesības piedalīties republikas jaunatnes čempionāta finālā. Un tās ir 1977. gadā un 1980. gadā dzimušās Livānu meiteņu komandas. Tas noskaidrojās pēc tam, kad šīs komandas bija spiestas piekāpties Ventspils pārstāvēt, bet pēc tam prata pieveikt sporta klubu «Rīdzene» (1977. g.) un Rīgas 3. bērnu un jaunatnes sporta skolu (1980. g.). Diemžēl no tālākām cīņām izstājās 1975.—1976. gadā un 1979. gadā dzimušās meitenes un 1980. gadā dzimušie zēni.

Imants BABRIS,

sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Konkurss Latgolas skūlu jaunotnei „Moras Zeme“

II KORTAS JAUTOJUMI

1. Nūsaukt kolnu, kas ir vīneigais botāniskais līgums Latgolā.
  2. Nūsaukt dobas aizsardzeības objektu, vīneigū ūzulu birzi Latgolā.
  3. Kaidi izcīlī kultūras darbinīki ir nokuši nu Migliniku dzymtas?
  4. Nūsaukt krustnešu pilis, kuras bejušas tagadējā Latgolā.
  5. Kas un kod izdeve pirmū latgalu kalendaru?
  6. Kai sauce pirmū latgalu dzejas antologiju un kas beja jos sastodeitojs?
  7. Kaida beja pirmo augstskūla Latgolā un cik ilgi tei dorbojās?
  8. Kod nūtyka Latgolas skūlānu sporta svātiki?
  9. Kod un kur nūtyka pirmo lauksaimniceibas un amatniceibas izstode Latgolā?
- Gaidom atbildes mēneša laikā.
- Adrese: 226047, Rīga, Basteja bulv. 10—19 Latgolas studentu centrs.

PREIĻU RAJONA ROZUPES PAGASTA

KOLHOZĀ «LIVĀNI»

tiek veikta apvienotā īpašuma vērtības noteikšana visiem, kurus apvienoja, dibinoties kolhoziem «Stars», «Tautu draudzība» un «Oškalns» (sādžas «Laivacumi», «Birzāki», «Stares», «Rušenieki», «Muktupāveli»).

Lūdzam pieteikties apvienotās mantas īpašniekus 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma publicēšanas pirmdienās kolhoza «Livāni» kantorī, kas atrodas Pēterniekos, pie komisijas locekles G. Mideres.

PREIĻU SĀGĀDES UN RAZOŠANAS APVIENTBA

27. aprīlī Preiļos, Kooperatīva ielā 12, slēdz līgumus uz otro ceturksni par grūti izpildāmo otrreizējo izejvielu un lauksaimniecības produkcijas nodošanu un paaugstinātā pieprasījuma preču pretpārdošanu, t. sk., autoriepū. Uzziņas pa tāruniem 22230, 22094.

OTRDIENA, 23. APRILIS

TV RĪGA

17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Dok. filma «Nikolaja Moržanova pavasaris». 18.25 — Mācāms angļu valodu. 18.50 — «TV monopols». 19.35 — «Arēna». 19.50 — «Lūžu vārdus». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.35 — «Esiet sveicināti! Ar jums runā Lielais Zakis». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Zalais ceļš». 21.45 — Koncerts. 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «S. Prokofjevam — 100».

MASKAVAS I PROGRAMMA

17.30 — «Kopā ar čempioniem». 17.45 — Politiskie dialogi. 18.15 — «Lietiskais kurjers». 18.30 — Multiplikācijas filma. 19.00 — S. Prokofjeva 100. dzimšanas dienai veltīts svīgnais vakars. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Brimumu lauks». 22.30 — Kinopanorāma. 0.10 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

17.30 — «Rīta zvaigzne». 18.40 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.55 — Pasaulē čempionāts hokejā. ASV — PSRS. 21.00 — «Laiks». 21.45 — PSRS Augstākās Padomes sesijā. 22.45 — Mākslas filma «Teātra sezona».

TRESDIENA, 24. APRILIS

TV RĪGA

9.10 — Matemātika 4. klasei. 9.30 — «TV monopols». 10.15 — Dok. filma «Saudzējiet krustmāti Suru». 10.45 — «Zalais ceļš». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Multiplikācijas filmas «Kā vilks sivēntiņu neapēda» un «Nejaukais lācēns». 18.25 — «Mazā mākslas skola». 18.40 — Mācāms angļu valodu. 19.00 — «TV pastāvīgā komisija». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Multiplikācijas filmas «Fantadroms-2» un «Fantadroms-3». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Vizīte». 21.40 — «Ugunssardzē 01». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Pirmā prognoze».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Lietiskais kurjers. 9.20 — Multiplikācijas filma. 9.45 — «Kopā ar čempioniem». 10.00 — Mākslas filma «Nav svešas zemes». 1. sērija. 11.15 — Bērnu muzikālās klubs. 12.00 un 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filma «Divi smiltājos». 16.20 — «Aizrautīgo pasaule». 16.35 — «Mūzikas dārgumi». 17.15 — Dok. filma «Pirmais cehs». 17.30 — «Bērnu stunda». 18.30 — Koncerts. 18.45 — 21. gadsimts — ģimeņu tūrisma laikmets. 19.45 — Mākslas filma «Nav svešas zemes». 1. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.40 — Eiropas čempionu kausa izcīņa futbolā. «Marseļa» (Francija) — «Spartaks» (Maskava). 23.35 — «Teleskops». 0.35 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 12.15 — Pasaulē čempionāts hokejā. ASV — PSRS. 17.00 — «Uzvedības ētika». 17.45 — «Priekšvakarā». 19.05 — «Kolāža». 19.10 — G. Sviridovs, Neliels triptihs, muzikālas ilustrācijas A. Puškina stāstam «Puteņi». 20.00 — «Labu nakti, mazuļi». 20.15 — G. Sviridovs. Poēma Jesenina pieminai. 21.00 — «Laiks». 21.40 — PSRS Augstākās Padomes sesijā. 22.40 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 1.10 — Mākslas filma «Pirmais puisis» 1. sērija.

CETURTDIENA, 25. APRILIS

TV RĪGA

9.10 — Matemātika 3. klasei. 9.30 — «Vizīte». 10.10 — Matemātika 1. klasei. 10.30 — Mācāms angļu valodu. 10.50 — Multiplikācijas filmas «Piecas kapeikas» un «Putniņš Tari». 11.10 — Matemātika 2. klasei. 17.00 —

«Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Multiplikācijas filma «Ezītis miglās». 18.15 — Mācāms angļu valodu. 18.35 — «Pēc zvana». 19.30 — «Sēta». 19.50 — «Deputāta komentārs». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Bībeles stāsti bērniem». 20.45 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Programma «X». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Programma «X». 23.30 — PSRS čempionāts basketbolā. Pusfināls. VEF — «Kalevs» (Tallinna).

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Ziņu IEM. 9.20 — Multiplikācijas filmas. 9.25 — Mākslas filma «Nav svešas zemes». 2. sērija. 11.10 — Futbols. «Marseļa» (Francija) — «Spartaks» (Maskava). 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filma «Tilts pāri dzīvei». 1. sērija. 16.30 — «Aizrautīgo pasaule». 16.45 — Poēzija. 17.00 — «Uzvarētāji». 18.00 — Ekrānā — dienests 01. 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — «Līdz 16 gadiem un vecākiem». 19.30 — Koncerts. 19.40 — Mākslas filma «Nav svešas zemes». 2. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Cilvēks un likums». 23.00 — «Atmiņas par dziesmu». 23.30 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Dok. filma. 8.45 — Mācību programma. 12.10 — Mākslas filma «Pirmais puisis». 1. sērija. 13.15 — Ritmiskā vingrošana. 13.45 — Krievijas dokumentālais ekrāns. 15.00 — Pasaulē čempionāts hokejā. Zviedrija — Čehoslovākija. 17.30 — Multiplikācijas filma. 17.40 — Dok. filma «Slēptais spēks». 18.40 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.55 — Pasaulē čempionāts hokejā. PSRS — Kanāda. 21.00 — «Laiks». 21.45 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 23.15 — Mākslas filma «Pirmais puisis». 2. sērija.

PIEKTDIENA, 26. APRILIS

TV RĪGA

9.05 — Vācu valoda. 9.35 — «Sēta». 10.05 — Mākslas filma «24—25 neatgriežas». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Multiplikācijas filmas no cikla «Trīs sivēntiņi». 18.35 — «Videokanāls 02». 19.00 — «Globuss». 19.25 — «Valdības viedoklis». 19.50 — Aiņas no baleta «Korsārs». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Mākslas dienās». 20.35 — «Miedziņš nāc». 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Programma «Alise». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — TV izrāde «Vārnu birzāla».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Filma bērniem. «Kā mēs meklējam Tišku». 10.00 — «Līdz 16 gadiem un vecākiem». 10.45 — «Cilvēks un likums». 12.00 un 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filma «Tilts pāri dzīvei». 2. sērija. 16.20 — Dok. filma «Zēlsirdības sala». 16.40 — Multiplikācijas filma. 16.50 — Dok. filma par krievu pareizticīgo mūzikas festivālu Maskavā. 17.30 — «Kontaktforums». 18.00 — «Mūsu dārzs». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Multiplikācijas filma. 18.55 — Pasaulē čempionāts hokejā. Čehoslovākija — PSRS. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Programma «VID». 0.45 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 11.35 — Multiplikācijas filma. 11.50 — Mākslas filma «Pirmais puisis». 2. sērija. 13.15 — Hokejs. PSRS — Čehoslovākija 2. un 3. periods. 14.55 — Hokejs. Zviedrija — Kanāda. 17.30 — «Mākslas kalendārs». 18.00 — Koncerts. 18.15 — «Palīdzība Cernobiļai». 19.00 — Cernobiļas trāģēdijas 5. gadadijai veltīts koncerts. 21.00 — «Laiks». 21.45 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 22.45 — Cernobiļas trāģēdijas 5. gadadijai veltīts koncerts — rekviems.

SESTDIENA, 27. APRILIS

TV RĪGA

9.00 — Ansambļa «Bumerangs» koncerts. 9.50 — Veselības prog-

ramma. 10.00 — «Neatkarība». 10.30 — «Globuss». 10.35 — Izrāde bērniem «Velniņi». 11.55 — «Vizīte». 12.35 — «Sveiciens». 13.05 — Raidījums par Valmieras teātri. 13.40 — Mākslas filma «Garāža». 15.15 — Dirģents Ozava (Japāna). 15.00 — «Ex-libris». 16.55 — Sporta raidījums skolēniem. 17.40 — «Veidot varavīksni». 18.25 — Koncerts Vāgnera zālē. 18.55 — «Mansarda». 19.40 — «Ekrāna jaunumi». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — J. Strauss. «Karaliskais valsis». 20.35 — «Miedziņš nāc». 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — A. Lice. «Vēstule laikabiedram». 21.45 — «Kārtu sestdien «Tonis»». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Melodijas no K. Cellera operetes «Putnu pārdevējs».

MASKAVAS I PROGRAMMA

8.00 — TZD. 8.20 — Pasaulē tautu daiļrade. 8.50 — «Mūsu dārzs». 9.20 — «Aizsardzības raksts». 9.50 — TV fotokonkurss. 9.55 — «Barda modes» piedāvā. 10.25 — Dok. filma «Komandējums uz Afganistānu». 11.05 — «Rīta zvaigzne». 12.05 — «Palīdzība sev». 12.50 — A. Sahmalijevs filmas «Mīts». 1. un 2. sērija. 15.00 — TZD. 15.15 — Politiskie dialogi. 16.45 — Pasaku un piedzīvojumu pasaulē. «Zirdziņš Kuprainīti». 18.15 — Starptautiskā panorāma. 19.05 — Multiplikācijas filmas. 19.45 — Ķīnas TV vakars. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Ķīnas TV vakara turpinājums. 23.45 — TZD. 23.55 — «Pirms un pēc pusnakts».

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Multiplikācijas filma. 8.35 — Krievu valoda. 9.05 — TV par TV. 10.00 — «Sadraudzība». 13.15 — «Plus vienpadsmit». 16.10 — «Dzīvnieku pasaulē». 17.40 — «Smieklu lokā». 20.45 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Gandrīz smieklīgs notikums». 1. un 2. sērija. 0.05 — Sacensības mākslas vingrošanā.

SVETDIENA, 28. APRILIS

TV RĪGA

9.00 — «Musica humana». 10.00 — «Sēta». 10.30 — Programma nedzirdīgajiem. 10.50 — «No TV videofondiem». 11.10 — «Skabargas intervija». 11.35 — «Apvārsnis». 12.30 — Džeza. 13.25 — J. Rainis. «Spēļu, dancoju». 14.20 — «Dievs un pasaule». 14.50 — «Zīmes». 15.35 — «Rīga—Jūrmala». 16.15 — «Ko tu prot?». Fināls. 1. daļa. 17.15 — «Cilvēks dzīvnieku pasaulē». 17.45 — «Ko tu prot?». Fināls 2. daļa. 19.00 — «Latgola». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Dok. filma «Voldemārs un Leontīna». 20.35 — «Miedziņš nāc». 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Skabarga». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Muzikāla izklaidējošā programma. 23.00 — «Hallo, Holivud!»

MASKAVAS I PROGRAMMA

8.00 — TZD. 8.15 — Ritmiskā vingrošana. 8.45 — Sportloto izloze. 9.00 — «Rīta agrumā». 10.00 — «Tēvzemes sardzē». 11.00 — Rīta izklaidējošā programma. 11.30 — «Dzīvnieku pasaulē». 13.00 — «Lauku dzīve». 14.00 — «Veselība». 14.30 — Poēzija. 14.35 — Mākslas filmas «Zverkāvis» reprezentācija. 15.00 — TZD. 15.15 — «Maratons—15». 16.20 — Mākslas filma «Es jūs milēju». 18.10 — «Volts Disnejs piedāvā». 19.00 — Hokejs. PSRS — Zviedrija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Futbola apskats. 22.15 — «Kas? Kur? Kad?» 23.10 — Multiplikācijas filmas pieaugušajiem. 23.50 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana bērniem. 8.15 — Dok. filmas. 8.50 — Kamčatkas kora kapelas koncerts. 9.30 — M. Serkova filmas. «Pasludināts par tautas ienaidnieku». 10.30 — «Plus vienpadsmit». 14.00 — «Pedagoģija visiem». 15.00 — «Eiropas kultūras galvaspilsētas». Lisabona. 16.00 — Amerikāņu futbols. Pasaulē līgas meistarisksties. 17.00 — «Planēta». 18.00 — «Alise». 18.45 — «Kolāža». 18.50 — Mākslas filma «Sajukums». 20.00 — «Labu nakti, mazuļi!» 20.15 — Autortelevizija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Autortelevizija. 22.30 — Hokejs. Čehoslovākija—Kanāda. 23.15 — Sacensības mākslas vingrošanā.

RAZOŠANAS APVIENĪBAS «LATVIJAS LINI» ARODVIDUSSKOLA uzņem audzēkņus 1991./92. m. g. šādās specialitātēs:

- vērpeji,
- lenšu salicējas — priekšdzijas vērpejas,
- tinējas šķeterētājas,
- audējas.

Sajās specialitātēs uzņem jauniešus un jauniešus vecumā no 15 līdz 25 gadiem ar 9—12 klašu izglītību. Mācību ilgums 1—3 gadi. Stipendija 90 rubļi. Mācību laiku ieskaita darba stāžā.

Mācību ražošanas prakses laikā audzēkņi saņem pilnu atalgojumu. Pēc arodvidusskolas beigšanas darbs nodrošināts apvienībā «Latvijas lini» ar mēneša algu 300—600 rubļi.

Mācības un darbs 5 dienas nedēļā. Visus audzēkņus nodrošina ar kopmītni. Teicamnieki pēc skolas beigšanas var turpināt mācības tehnikumos un augstskolās. Mācības notiek latviešu un krievu valodās.

Iestājoties skolā, nepieciešami šādi dokumenti:

- dokuments par izglītību,
- dzimšanas apliecība vai pase,
- izziņa par veselības stāvokli,
- izziņa no dzīvesvietas,
- 6 fotokartītes (3x4).

Iesniegumus pieņem katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 8.00 līdz 16.00. Mācību sākums 1. septembrī.

Skolas adrese: 229600, Jelgavā, Lapskalna ielā 18. Tālrunis 23281.

AGROFIRMAS «DAUGAVA» LAUKSAIMNIECĪBAS VIDUSSKOLA uzsāk audzēkņu uzņemšanu 1991.—1992. mācību gadā šādās specialitātēs:

□ Zemkopis. Apgūst visas nepieciešamās zināšanas un iemaņas darbam zemnieku saimniecībā, iegūst A, B, C kategorijas traktorista un B, C kategorijas autovadītāja tiesības.

□ Lauku māju saimniece. Apgūst plašas iemaņas mājturībā, lopkopībā, laukkopībā, rokdarbos, pavārmākslā, iegūst 2. kategorijas slaukšanas meistara, veterinārā sanitāra, pavāra, B kategorijas autovadītāja tiesības.

□ Lauku celtniecības meistars. Iegūst betonētāja, mūrnieka — montētāja, metinātāja un B, C kategorijas autovadītāja tiesības. Mācības šajā specialitātē notiks latviešu un krievu valodā.

□ Plaša profila traktorists. Apgūst prasmi strādāt ar visu veidu traktoriem, lauksaimniecības mašīnām un meliorācijas mašīnām. Iegūst remontatlēdznieka, A, B, B, E kategorijas traktorista un B, C kategorijas autovadītāja tiesības. Mācības notiks latviešu un krievu valodā.

Audzēkņus skolā uzņems pēc atestātu konkursa, individuālo pārrunu un zināšanu pārbaudes testu rezultātiem.

Iesniegumi par iestāšanos skolā jāiesniedz līdz 25. maijam personīgi vai pa telefoniem 45262, 45157.

Iestājoties skolā, jāiesniedz šādi dokumenti:

- izglītības dokuments,
- dzimšanas apliecība,
- 12 fotokartītes (3x4 cm),
- veselības izziņa,
- raksturojums,
- izziņa par ģimenes stāvokli.

Dokumentus pieņem līdz 7. jūnijam.

Individuālās pārrunas un zināšanu pārbaudes tests — 7. jūnijā plkst. 10.00.

36. ARODVIDUSSKOLA nākošajā mācību gadā uzņems audzēkņus sekojošās profesijās:

stikla šķiedras ieguves operators,
stikla šķiedras spolētāja (ar iemaņām mājturībā),
mērinstrumentu un automātikas elektroatslēdzniekus (uzņems Valmieras un tās apkārtnes jauniešus ar Valmieras uzņēmumu nosūtījumu),
sieviešu drēbnieces,
eksperimentālā daudzprofesiju grupā (uzņems valmieriešus):

meitenēm — sanitāres—medicīnās māsu palīgi,
ekonomiskās informācijas skaitļotāji, uzskaitveži, zēniem — instrumentatlēdznieki,
virpotāji,
frēzētāji.

Mācību ilgums 3 gadi, uzņem ar 9 klašu izglītību, Skaitļojamo mašīnu operatori.

Mācību ilgums 1 gads, uzņem ar vidusskolas izglītību.

CIENIJAMIE PREIĻU PILSĒTAS IEDZIVOTĀJI!

Zemes komisija lūdz personīgo māju un mazdārziņu īpašniekus ierasties pilsētas izpildkomitejā, lai saņemtu maksāšanas paziņojumus un nomaksātu zemes nodokli.

Mazdārziņu īpašniekiem līdzī jāņem zemes lietošanas orderis un mazdārziņos jāuzliek plāksne ar ordera numuru. Tiem mazdārziņu īpašniekiem, kam nav ordera, tas ir jāizņem pie pilsētas zemes ierīkotāja. Mazdārziņi, kam nebūs plāksnes ar ordera numuru, pēc šī gada 1. maija tiks pārdalīti.

Pieņemšanas dienas: otrdiena, piektdiena no plkst. 8.00 līdz 17.00.

MAGISTRĀLO GĀZES VADU RIGAS LINIJAS RAZOŠANAS PĀRVALDE

paziņo pilsoņiem, kolhozu, padomju saimniecību, meliorācijas pārvalžu, celtniecības un projektēšanas organizāciju vadītājiem, ka Preiļu rajona teritorijā atrodas augsta spiediena magistrālo gāzes vadu un pazemes sakaru kabeļu sistēma linijā Vipe — Līvāni — Brūveri — Rīmīcāni. Tuvākas ziņas par magistrālo gāzes vadu un pazemes sakaru kabeļu atrašanās vietu var saņemt pie jūsu rajona zemes ierīkotājiem vai Rīgas linijas ražošanas pārvaldē.

VADITĀJI! Atcerieties, ka jebkuru darbu veikšana tuvāk par 150 metriem no gāzes vada ass jāsaņemas ar Rīgas linijas ražošanas pārvaldi un jāsaņem tās rakstiska atļauja. 3 dienas pirms darbu uzsākšanas jāizsauc magistrālo gāzes vadu pārvaldes pārstāvis un darbi jāveic tikai viņa klātbūtnē.

Adrese: Rīga — 39, a/k 792, Biķernieku ielā 111, tālr. 552255, 551432.

DARBU VADITĀJI, MEISTARI, EKSKAVATORISTI, BULDOZERISTI un citu zemes rakšanas mašīnu MASI- NISTI!

Neaizmirstiet — magistrālā gāzes vada bojājums var izraisīt sprādzienu, radīt cilvēku bojā eju, iznīcināt mašīnas un mehānismus, uz ilgu laiku pārtraukt gāzes pavedi republikai!

Pilsoņiem, kuri atklājuši gāzes vada bojājumu vai gāzes noplūdi, par to nekavējoties jāziņo magistrālo gāzes vadu Rīgas linijas ražošanas pārvaldei vai vietējās Tautas deputātu padomes izpildkomitejai.

Ievērojiet darbu veikšanas noteikumus magistrālo gāzes vadu atrašanās rajonā! Amatpersonas un pilsoņi, kas vainīgi gāzes vadu bojāšanā, tiek saukti pie atbildības noteiktajā kārtībā.

Pār tavu dzīvi mūža-vakars klājšies,
Miers auklēs rokas, darbā gurusās,
(P. Priede)

Daļām bēdu smagumu ar Anto-
nu Kondavnieku, BRĀLI smiltājā
pavadot.

Jaunmūižas fermas kolektīvs

Saņem, labā zemes māte,
Mīlu, sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Baltām smilšu villainēm.

Sāpju stundā esam kopā ar
Venerandu Dauguli, MĀMULU
zaudējot.

Preiļu mūzikas skolas kolek-
tīvs

Veriet vārtus, veriet klusi,
Ceļu skujām nokaisiet,
Mana stunda pienākusi
Pēdējo ceļu iet.

Izsakām dziļu līdzjūtību Li-
vijai Zalānei, MĀMULU mūža
dusā izvadot.

Ātrās palīdzības un uzņem-
šanas nodaļas kolektīvs

Kur es savas sāpes likšu?
Kam es lūgšu spēku dot?
Es vairs tevi nesatīkšu —
Visu mūžu dzīvoju.

(Z. Purvs)

Skumju brīdī esam kopā ar
Valentīnu Krūmiņu, VIRU smil-
tājā izvadot.

Liču fermas kolektīvs

Bez tevis pavasaris ziedos

plauks.
Nāks rudens vēls un ziema
balta.

Pēc tevis sirdis sauks un sauks,
Un velti taujās, kur tu esi?

(Z. Purvs)

Smagajā liktenstundā esam ko-
pā ar Valentīnu Krūmiņu, VIRU
zemes klēpī guldot.

Kolhoza «Rožupe» kolektīvs

No tevis, māmuliņ, vēl staros

spoža gaisma,
To kapu velēnām un smiltīm
neaizbērt.

(V. Rūja)

Skumju brīdī esam kopā ar
JANINĀS LOZDAS tuviniekiem,
guldot viņu zemes klēpī.

Kolhoza «Ezerciems» kolek-
tīvs un arodkomiteja

Skriet, saplosīts ir dienu ritums,
Kad izmisums pie zemes spiež.
Nu viss, kas dzīve nāks bez tevis,
Būs jāpaceļ. Un jāizcieš.

Izsakām patiesu līdzjūtību Ligai
un Sandim, TĒTI zaudējot.

3. b. 7. a klašu skolēni, au-
dzinātājas, vecāki

Nav man vairs tēva.

Pie dziesmas iesu,

pie valodiņas,

Lai mani sarga

un silda viņas.

(A. Elksne)

Esam kopā ar Ingu un Ivaru,

TĒTI smiltājā pavadot.

Rožupes skolas 2. un 3. kla-
šu skolēni, vecāki, audzinātā-
jas

Ar bērniem, mazbērniem un
padarītiem darbiem

Tu paliec šai saulē un mūžībā.

(E. Vēveris)

Izsakām līdzjūtību Ilmāram

Lozdam, MĀTI smiltājā izvadot.

Kaimiņi

Visi koki lidumā,
Abelītes vien nebija,
Visi radi istabā,
Māmuliņas vien nebija.

Daļām bēdu smagumu ar Li-
vijai un Ilmāru, no MĀTES uz
mūžu atvadoties.

J. Subača ģimene

Prom aizejošo neatsaukt, mēs

zinām,

Un sevī satumstam, kad diena riet,

Mēs bieži saulei māti pielīdzinām

Un vienmēr ticam — viņa neaiziet.

Izsakām dziļu līdzjūtību Ilmāram

Lozdam sakarā ar MĀTES nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde un
arodkomiteja

Tēva izstaigātās takas
Pretī saulei vedis jūs,
Un no tēva raklās akas

Spēks un veldze dzīvē būs.

(Z. Purvs)

Izsakām līdzjūtību Ilmāram,

pavadot TEVU smiltājā.

Darba biedri

Leni, leni, klusi, klusi
Liekam soļus smiltājā,
Māmuliņa iet uz dusu

Savā gaitā pedējā.

(T. dz.)

Kad aiz visdārgākā cilvēka
aizveras smagie mūžības vārti,
bēdās esam kopā ar Eduardu Ko-
vaļovu, no MĀTES atvadoties.

Līvānu pilsētas izpildkomiteja

Vel jau speka gadi kalna

sauca,

Saule norietēja dienas vidū.

Vel jau nodomi kā bērzi plauka—

Tagad atmiņas kā sniegi lido.

(E. Rumba)

Izsakām dziļu līdzjūtību Olgai

Ivanānei sakarā ar VĪRA nāvi.

Preiļu vairumtirdzniecības
bāzes kolektīvs

Laimes mātes dāvinātu
Dimantiņa kamoliņu
Abiem kopā ritināt,
Ilgu mūžu nodzīvot.

(T. dz.)

ANNU un JĀNI sveicam kopējo
dzīves ceļu sākot!

Kolhoza «Ezerciems» kolektīvs
un arodkomiteja

Kolhozs «Jersika» AICINA
DARBA slaucējas un telko-
pējus. Vēlami ģimenes cilvē-
ki. Ar dzīvokli nodrošina.
Interesēties pa tālruni 46338.

Kolhozs «Jersika» slēdz li-
gumus lopbarības biešu ra-
vēšanai. Samaksa pēc ga-
larezultāta — 55 rubļi par ton-
nu. Tuvākas ziņas pa tāl-
runi 46359.

1991. gada ugunsnedrošā
laika posma periods mežos
noteikts ar 10. aprīli. Esiet
uzmanīgi ar uguni mežā!

Nekurīniet ugunskurus un
nededziniet pērnā gada zāli
mežā un tā tuvumā. Cenša-
ties nodzēst atklātos uguns-
grēkus un ziņot par tiem me-
ža sardzes darbiniekiem pa
tālruniem

Aglonas mežniecība 15231,
Preiļu 22573,
Līvānu 44539,
Ātasiēnes 77130.

Līvānu virsmežniecība
44630, 43091.

Līvānu virsmežniecības ad-
ministrācija

PĀRDOS ilguzglabājamo kāpos-
tu, skābējamo gurķu un citu dār-
zeņu, kā arī puķu sēklas 27. ap-
rīli Līvānos un 28. aprīli Preiļos
no plkst. 8.00 līdz 12.00. Valters.

PĀRDOD garāžu. Zvanīt vaka-
ros 21007.

PERK VAZ tipa automašīnu.
PĀRDOD jaunu japāņu magne-
tofonu. Tālrunis 42859.

MAINA GAZ-53 B pret riten-
traktoru. Zvanīt 50337.

Un kad jūs mani projām
aiznesīsiet

Un baltā smilšu kalnā atstāsiet
Es reizēm atnāksu uz īsu brīci.
Lai redzētu, kā mani koki zied.

(A. Elksne)

Sērojam kopā ar IGNATA
SLOKAS piederīgajiem, no viņa
uz mūžu atvadoties.

Līvānu virsmežniecības kole-
ktīvs

Aiziet cilvēks, paliek darbi,
Paliek viņa labie darbi.

(I. Lasmanis)

Esam kopā ar Ilmāru Lozdu
un viņa ģimeni skumju brīdī,
MĀMULU smiltājā pavadot.

Upmalas mednieku kolektīvs

Sniegos, vējos, rudens saļnās
Bij mums visiem laku mīt...
Vēl līdz baltam kapu kalnam
Nākam tevi pavadīt.

(L. Vācsmnieks)

Izsakām līdzjūtību JĀNA IVA-
NĀNA sievai, bērniem un tuvi-
niekiem.

Preiļu autobusu parka kole-
ktīvs

Kā žagars iecert ziņa asa,
Un acis pazib mirklis spulgs.
Par vienu mīļu sirdi mazāk,
Par vienu mazāks mūsu pulks.

(A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību An-
tonīnai Ivanānei sakarā ar DELA
nāvi.

Preiļu vairumtirdzniecības bā-
zes kolektīvs